

SÉANCES DU JEUDI 1er FÉVRIER 1996
VERGADERINGEN VAN DONDERDAG 1 FEBRUARI 1996

MATIN**SOMMAIRE :****CONGÉS :**

Page 487.

EXCUSÉ :

Page 487.

RÉVISION DE LA CONSTITUTION (Discussion) :

Révision de l'article 66 de la Constitution.

Révision de l'article 71 de la Constitution.

Révision du titre III, chapitre IV, de la Constitution, en vue d'y insérer un article 118*bis* relatif à l'octroi d'un libre parcours sur les voies de communication aux membres des Conseils de communautés et de région.

Discussion. — *Orateurs*: **MM. Happart**, rapporteur, **Olivier**, **Mme Willame-Boonen**, p. 487.

PROPOSITION DE LOI SPÉCIALE (Discussion) :

Proposition de loi spéciale modifiant l'article 24*bis*, § 5, de la loi spéciale du 8 août 1980 de réformes institutionnelles.

Discussion générale. — *Orateurs*: **MM. Desmedt**, rapporteur, **Foret**, **Mme Willame-Boonen**, **M. Caluwé**, p. 489.

Discussion et vote des articles, p. 491.

OCHTEND**INHOUDSOPGAVE :****VERLOF :**

Bladzijde 487.

VERONTSCHULDIGD :

Bladzijde 487.

HERZIENING VAN DE GRONDWET (Beraadslaging) :

Herziening van artikel 66 van de Grondwet.

Herziening van artikel 71 van de Grondwet.

Herziening van titel III, hoofdstuk IV, van de Grondwet, om een artikel 118*bis* in te voegen betreffende het vrij verkeer op de verkeerswegen voor de leden van de Gewest- en Gemeenschapsraden.

Beraadslaging. — *Sprekers*: **de heren Happart**, rapporteur, **Olivier**, **mevrouw Willame-Boonen**, blz. 487.

VOORSTEL VAN BIJZONDERE WET (Beraadslaging) :

Voorstel van bijzondere wet tot wijziging van artikel 24*bis*, § 5, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen.

Algemene beraadslaging. — *Sprekers*: **de heren Desmedt**, rapporteur, **Foret**, **mevrouw Willame-Boonen**, **de heer Caluwé**, blz. 489.

Bespreking en stemming over de artikelen, blz. 491.

APRÈS-MIDI

SOMMAIRE :

EXCUSÉ :

Page 493.

MESSAGE :

Page 493.

Chambre des représentants.

COMMUNICATIONS :

Page 493.

1. Cour d'arbitrage.
2. Conférence de l'Organisation internationale du travail.
3. Commission parlementaire de concertation.

PÉTITIONS :

Page 494.

PROPOSITIONS DE RÉSOLUTION (Prise en considération) :

Pages 494 et 508.

Mme Thijs et consorts. — Proposition de résolution sur les mauvais traitements infligés aux enfants dans les orphelins de la république populaire de Chine.

Mme Lizin. — Proposition de résolution concernant l'action contre les mines antipersonnel en prévision de la prochaine assemblée de l'Organisation pour la sécurité et la coopération en Europe.

M. Staes et Mme Thijs. — Proposition de résolution sur le sort du peuple tibétain et de la culture tibétaine.

QUESTIONS ORALES :

Question orale de M. Destexhe au ministre des Affaires sociales sur « les soupçons de fraudes au détriment de l'INAMI et la gestion des hôpitaux ».

Orateurs : **M. Destexhe, M. Ylief,** ministre de la Politique scientifique, p. 495.

Question orale de Mme de Bethune au Vice-Premier ministre et ministre de l'Intérieur sur « l'interprétation de la Convention relative aux réfugiés ».

Orateurs : **Mme de Bethune, M. Vande Lanotte,** Vice-Premier ministre et ministre de l'Intérieur, p. 496.

Question orale de M. Verreycken au Vice-Premier ministre et ministre de l'Intérieur sur « les droits de l'enfant ».

Orateurs : **M. Verreycken, M. Vande Lanotte,** Vice-Premier ministre et ministre de l'Intérieur, p. 497.

NAMIDDAG

INHOUDSOPGAVE :

VERONTSCHULDIGD :

Bladzijde 493.

BOODSCHAP :

Bladzijde 493.

Kamer van volksvertegenwoordigers.

MEDEDELINGEN :

Bladzijde 493.

1. Arbitragehof.
2. Internationale Arbeidsconferentie.
3. Parlementaire Overlegcommissie.

VERZOEKSCRIFTEN :

Bladzijde 494.

VOORSTELLEN VAN RESOLUTIE (Inoverwegingneming) :

Bladzijden 494 en 508.

Mevrouw Thijs c.s. — Voorstel van resolutie betreffende de behandeling van kinderen in weeshuizen in de volksrepubliek China.

Mevrouw Lizin. — Voorstel van resolutie betreffende de actie die tegen de anti-personeelmijnen gevoerd kan worden met het oog op de komende assemblée van de Organisatie voor veiligheid en samenwerking in Europa.

De heer Staes en mevrouw Thijs. — Voorstel van resolutie over het lot van het Tibetaanse volk en van de Tibetaanse cultuur.

MONDELINGE VRAGEN :

Mondelinge vraag van de heer Destexhe aan de minister van Sociale Zaken over « het vermoeden van fraude ten nadele van het RIZIV en het beheer van de ziekenhuizen ».

Sprekers : **de heer Destexhe, de heer Ylief,** minister van Wetenschapsbeleid, blz. 495.

Mondelinge vraag van mevrouw de Bethune aan de Vice-Eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken over « de uitlegging van de Vluchtelingenconventie ».

Sprekers : **mevrouw de Bethune, de heer Vande Lanotte,** Vice-Eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken, blz. 496.

Mondelinge vraag van de heer Verreycken aan de Vice-Eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken over « de rechten van het kind ».

Sprekers : **de heer Verreycken, de heer Vande Lanotte,** Vice-Eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken, blz. 497.

Question orale de Mme Lizin au ministre des Affaires étrangères sur «la protection accordée par la Grèce à l'assassin présumé du leader du Kosovo Enver Hadri».

Orateurs: **Mme Lizin, M. Derycke**, ministre des Affaires étrangères, p. 498.

Question orale de M. Goris au ministre de la Justice sur «l'application de l'article 1280 du Code civil».

Orateurs: **M. Goris, M. Derycke**, ministre des Affaires étrangères, p. 499.

Question orale de M. Mahoux au ministre de la Justice sur «l'avenir de la prison de Namur».

Orateurs: **M. Mahoux, M. Derycke**, ministre des Affaires étrangères, p. 499.

Question orale de M. Foret au ministre de la Justice sur «les études sociales demandées par les tribunaux dans le cadre de procédures civiles».

Orateurs: **M. Foret, M. Derycke**, ministre des Affaires étrangères, p. 500.

Question orale de M. Loones au Vice-Premier ministre et ministre de l'Économie et des Télécommunications sur «le plan d'équipement des électriciens et le stockage en surface de déchets nucléaires».

Orateurs: **M. Loones, M. Di Rupo**, Vice-Premier ministre et ministre de l'Économie et des Télécommunications, p. 500.

Question orale de Mme Nelis-Van Liedekerke au ministre de l'Agriculture et des Petites et Moyennes Entreprises sur «les magasins de nuit».

Orateurs: **Mme Nelis-Van Liedekerke, M. Pinxten**, ministre de l'Agriculture et des Petites et Moyennes Entreprises, p. 501.

Question orale de M. Caluwé au ministre des Transports sur «l'homologation des motocyclettes».

Orateurs: **M. Caluwé, M. Peeters**, secrétaire d'État à la Sécurité, à l'Intégration sociale et à l'Environnement, **M. le Président**, p. 502.

Question orale de Mme Dua au secrétaire d'État à la Sécurité et secrétaire d'État à l'Intégration sociale et à l'Environnement sur «la cancérologie et l'enregistrement des cas de cancer».

Orateurs: **Mme Dua, M. Peeters**, secrétaire d'État à la Sécurité, à l'Intégration sociale et à l'Environnement, p. 502.

ORDRE DES TRAVAUX:

Page 503.

RÉVISION DE LA CONSTITUTION (Votes):

Révision de l'article 66 de la Constitution, p. 504.

Révision de l'article 71 de la Constitution, p. 504.

Révision du titre III, chapitre IV, de la Constitution, en vue d'y insérer un article 118*bis* relatif à l'octroi d'un libre parcours sur les voies de communication aux membres des Conseils de communautés et de région, p. 504.

Mondelinge vraag van mevrouw Lizin aan de minister van Buitenlandse Zaken over «de bescherming die Griekenland verleent aan de vermoedelijke moordenaar van Kosovo-leider Enver Hadri».

Sprekers: **mevrouw Lizin, de heer Derycke**, minister van Buitenlandse Zaken, blz. 498.

Mondelinge vraag van de heer Goris aan de minister van Justitie over «de toepassing van artikel 1280 van het Burgerlijk Wetboek».

Sprekers: **de heer Goris, de heer Derycke**, minister van Buitenlandse Zaken, blz. 499.

Mondelinge vraag van de heer Mahoux aan de minister van Justitie over «de toekomst van de gevangenis van Namen».

Sprekers: **de heer Mahoux, de heer Derycke**, minister van Buitenlandse Zaken, blz. 499.

Mondelinge vraag van de heer Foret aan de minister van Justitie over «de maatschappelijke onderzoeken die in het kader van burgerlijke procedures door de rechtbanken worden gevraagd».

Sprekers: **de heer Foret, de heer Derycke**, minister van Buitenlandse Zaken, blz. 500.

Mondelinge vraag van de heer Loones aan de Vice-Eerste minister en minister van Economie en Telecommunicatie over «het uitrustingsplan van de elektriciens en de oppervlakteberging van kernafval».

Sprekers: **de heer Loones, de heer Di Rupo**, Vice-Eerste minister en minister van Economie en Telecommunicatie, blz. 500.

Mondelinge vraag van mevrouw Nelis-Van Liedekerke aan de minister van Landbouw en de Kleine en Middelgrote Ondernemingen over «de nachtwinkels».

Sprekers: **mevrouw Nelis-Van Liedekerke, de heer Pinxten**, minister van Landbouw en de Kleine en Middelgrote Ondernemingen, blz. 501.

Mondelinge vraag van de heer Caluwé aan de minister van Vervoer over «de homologatie van motorfietsen».

Sprekers: **de heer Caluwé, de heer Peeters**, staatssecretaris voor Veiligheid, voor Maatschappelijke Integratie en Leefmilieu, **de Voorzitter**, blz. 502.

Mondelinge vraag van mevrouw Dua aan de staatssecretaris voor Veiligheid en staatssecretaris voor Maatschappelijke Integratie en Leefmilieu over «kankeronderzoek en kankerregistratie».

Sprekers: **mevrouw Dua, de heer Peeters**, staatssecretaris voor Veiligheid, voor Maatschappelijke Integratie en Leefmilieu, blz. 502.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN:

Bladzijde 503.

HERZIENING VAN DE GRONDWET (Stemmingen):

Herziening van artikel 66 van de Grondwet, blz. 504.

Herziening van artikel 71 van de Grondwet, blz. 504.

Herziening van titel III, hoofdstuk IV, van de Grondwet, om een artikel 118*bis* in te voegen betreffende het vrij verkeer op de verkeerswegen voor de leden van de Gewest- en Gemeenschapsraden, blz. 504.

Explications de vote : *Orateurs* : **MM. Erdman, Coveliers, Loones, Mme Willame-Boonen, MM. Boutmans, Foret, Van Hauthem**, p. 504.

PROPOSITION DE LOI SPÉCIALE (Vote) :

Proposition de loi spéciale modifiant l'article 24bis, § 5, de la loi spéciale du 8 août 1980 de réformes institutionnelles, p. 506.

MOTIONS (Vote) :

Motions déposées en conclusion de la demande d'explications de M. Anciaux au ministre de la Justice, développée le 23 janvier 1996 en réunion publique de la commission de la Justice, p. 507.

Explications de vote : *Orateurs* : **MM. Anciaux, Goris, Boutmans, Verreycken**, p. 507.

PROPOSITIONS (Dépôt) :

Page 509.

Mmes Maximus et Merchiers. — Proposition de loi modifiant la loi sur les hôpitaux, coordonnée le 7 août 1987.

M. Verreycken. — Proposition de loi instaurant un Jour de la réconciliation.

Mme Lizin. — Proposition de résolution concernant l'action contre les mines antipersonnel en prévision de la prochaine assemblée de l'Organisation pour la sécurité et la coopération en Europe.

M. Staes et Mme Thijs :

a) Proposition de résolution sur le sort du peuple tibétain et de la culture tibétaine.

b) Proposition de résolution sur la situation en Iraq.

Stemverklaringen : *Sprekers* : **de heren Erdman, Coveliers, Loones, mevrouw Willame-Boonen, de heren Boutmans, Foret, Van Hauthem**, blz. 504.

VOORSTEL VAN BIJZONDERE WET (Stemming) :

Voorstel van bijzondere wet tot wijziging van artikel 24bis, § 5, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, blz. 506.

MOTIES (Stemming) :

Moties ingediend tot besluit van de vraag om uitleg van de heer Anciaux aan de minister van Justitie, gesteld op 23 januari 1996 in openbare vergadering van de commissie voor de Justitie, blz. 507.

Stemverklaringen : *Sprekers* : **de heren Anciaux, Goris, Boutmans, Verreycken**, blz. 507.

VOORSTELLEN (Indiening) :

Bladzijde 509.

De dames Maximus en Merchiers. — Wetsvoorstel tot wijziging van de wet op de ziekenhuizen, gecoördineerd op 7 augustus 1987.

De heer Verreycken. — Wetsvoorstel tot invoering van een Dag van de verzoening.

Mevrouw Lizin. — Voorstel van resolutie betreffende de actie die tegen de anti-persoonmijnen gevoerd kan worden met het oog op de komende assemblée van de Organisatie voor veiligheid en samenwerking in Europa.

De heer Staes en mevrouw Thijs :

a) Voorstel van resolutie over het lot van het Tibetaanse volk en van de Tibetaanse cultuur.

b) Voorstel van resolutie over de situatie in Irak.

SÉANCE DU MATIN — OCHTENDVERGADERING

PRÉSIDENCE DE M. MOENS, VICE-PRÉSIDENT VOORZITTERSCHAP VAN DE HEER MOENS, ONDERVOORZITTER

Le procès-verbal de la dernière séance est déposé sur le bureau.
De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.

La séance est ouverte à 10 h 10 m.
De vergadering wordt geopend om 10 h 10 m.

CONGÉS — VERLOF

MM. Ph. Charlier, en mission à l'étranger; Urbain, pour raison de santé, et Verhofstadt, à l'étranger, demandent un congé.

Verlof vragen: de heren Ph. Charlier, met opdracht in het buitenland; Urbain, om gezondheidsredenen, en Verhofstadt, in het buitenland.

— Ces congés sont accordés.
Dit verlof wordt toegestaan.

EXCUSÉ — VERONTSCHULDIGD

M. D'Hooghe, pour deuil familial, demande d'excuser son absence à la réunion de ce jour.

Afwezig met bericht van verhindering: de heer D'Hooghe, wegens familierouw.

— Pris pour information.
Voor kennisgeving aangenomen.

RÉVISION DE LA CONSTITUTION

HERZIENING VAN DE GRONDWET

RÉVISION DE L'ARTICLE 66 DE LA CONSTITUTION

RÉVISION DE L'ARTICLE 71 DE LA CONSTITUTION

RÉVISION DU TITRE III, CHAPITRE IV, DE LA CONSTITUTION, EN VUE D'Y INSÉRER UN ARTICLE 118BIS RELATIF À L'OCTROI D'UN LIBRE PARCOURS SUR LES VOIES DE COMMUNICATION AUX MEMBRES DES CONSEILS DE COMMUNAUTÉ ET DE RÉGION

Discussion

HERZIENING VAN ARTIKEL 66 VAN DE GRONDWET

HERZIENING VAN ARTIKEL 71 VAN DE GRONDWET

HERZIENING VAN TITEL III, HOOFDSTUK IV, VAN DE GRONDWET, OM EEN ARTIKEL 118BIS IN TE VOEGEN BETREFFENDE HET VRIJ VERKEER OP DE VERKEERSWEGEN VOOR DE LEDEN VAN DE GEWEST- EN GEMEENSCHAPSRADE

Beraadslaging

M. le Président. — Nous abordons la discussion de la révision des articles 66 et 71 et du titre III de la Constitution.

Wij vatten de beraadslaging aan over de herziening van de artikelen 66 en 71 en van de titel III van de Grondwet.

Voor artikel 66 stelt de commissie volgende tekst voor:

Enig artikel. In artikel 66 van de Grondwet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° Het tweede lid wordt vervangen als volgt:

«Binnen de grenzen van de Staat hebben de leden van de Kamer van volksvertegenwoordigers vrij verkeer op alle verkeerswegen door de openbare overheden geëxploiteerd of in concessie gegeven.»;

2° Het derde lid wordt opgeheven.

Article unique. Les modifications ci-après sont apportées à l'article 66 de la Constitution:

1° L'alinéa 2 est remplacé par ce qui suit:

«À l'intérieur des frontières de l'État, les membres de la Chambre des représentants ont droit au libre parcours sur toutes les voies de communication exploitées ou concédées par les pouvoirs publics.»;

2° L'alinéa 3 est abrogé.

Einziger Artikel. In Artikel 66 der Verfassung werden folgende Abänderungen vorgenommen:

1. Absatz 2 wird wie folgt ersetzt:

«Innerhalb der Staatsgrenzen haben die Mitglieder der Abgeordnetenversammlung ein Recht auf freie Fahrt auf allen von den öffentlichen Behörden betriebenen oder konzessionierten Verkehrsverbindungen.»;

2. Absatz 3 wird aufgehoben.

Voor artikel 71 stelt de commissie volgende tekst voor:

Enig artikel. In artikel 71 van de Grondwet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° Het derde lid wordt vervangen als volgt:

«Binnen de grenzen van de Staat hebben de senatoren vrij verkeer op alle verkeerswegen door de openbare overheden geëxploiteerd of in concessie gegeven.»;

2° Het vierde lid wordt opgeheven.

Article unique. Les modifications ci-après sont apportées à l'article 71 de la Constitution :

1° L'alinéa 3 est remplacé par ce qui suit :

«À l'intérieur des frontières de l'État, les sénateurs ont droit au libre parcours sur toutes les voies de communication exploitées ou concédées par les pouvoirs publics.»;

2° L'alinéa 4 est abrogé.

Einzig Artikel. In Artikel 71 der Verfassung werden folgende Abänderungen vorgenommen :

1. Absatz 3 wird wie folgt ersetzt :

«Innerhalb der Staatsgrenzen haben die Senatoren ein Recht auf freie Fahrt auf allen von den öffentlichen Behörden betriebenen oder konzessionierten Verkehrsverbindungen.»;

2. Absatz 4 wird aufgehoben.

Voor titel III stelt de commissie volgende tekst voor :

Enig artikel. In titel III, hoofdstuk IV, van de Grondwet wordt een artikel 118*bis* ingevoegd, luidende :

«Art. 118*bis*. Binnen de grenzen van de Staat hebben de leden van de Raden van de in de artikelen 2 en 3 bedoelde gemeenschappen en gewesten vrij verkeer op alle verkeerswegen door de openbare overheden geëxploiteerd of in concessie gegeven.»

Article unique. Il est inséré dans le titre III, chapitre IV, de la Constitution un article 118*bis*, libellé comme suit :

«Art. 118*bis*. À l'intérieur des frontières de l'État, les membres des Conseils des communautés et des régions, mentionnées aux articles 2 et 3, ont droit au libre parcours sur toutes les voies de communication exploitées ou concédées par les pouvoirs publics.»

Einzig Artikel. In Titel III Kapitel IV der Verfassung wird ein Artikel 118*bis* mit folgendem Wortlaut eingefügt :

«Art. 118*bis*. Innerhalb der Staatsgrenzen haben die Mitglieder der Räte der in den Artikeln 2 und 3 erwähnten Gemeinschaften und Regionen ein Recht auf freie Fahrt auf allen von den öffentlichen Behörden betriebenen oder konzessionierten Verkehrsverbindungen.»

La parole est au rapporteur.

M. Hapart (PS), rapporteur, — Monsieur le Président, je ne compte pas procéder à la lecture du rapport dont le texte figure dans les documents qui ont été distribués. Je me limiterai à rappeler que l'intention de la commission était de mettre tous les membres des différentes assemblées — Conseils communautaires et régionaux, Chambre des représentants et Sénat — sur le même pied en ce qui concerne l'attribution d'un libre parcours.

Des discussions ont eu lieu quant au fait de savoir si cette disposition devait être insérée dans la Constitution ou être traitée dans le cadre d'une loi spéciale. La commission s'est prononcée pour une révision de la Constitution.

Je tiens à souligner combien il importe que le Sénat joue pleinement son rôle de chambre de coordination entre les assemblées du pays. La commission a mené à bien la tâche qui lui a été confiée.

Je suis persuadé que cette nouvelle disposition constitutionnelle donnera entière satisfaction aux membres des différents conseils. (*Applaudissements.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Olivier.

De heer Olivier (CVP). — Mijnheer de Voorzitter, allereerst wil ik de rapporteur danken voor zijn objectief verslag dat de juiste weergave is van wat in de commissie voor de Institutionele Aangelegenheden werd besproken. Deze voorstellen strekken ertoe de bepalingen betreffende het vrij verkeer te actualiseren en toepasselijk te maken op de leden van alle parlementaire assemblées, met name de Senaat, de Kamer en de vijf Raden : de Vlaamse Raad, de Waalse Gewestraad, de Raad van de Franse Gemeenschap, de Raad van de Duitstalige Gemeenschap en de Raad van het Brus-

selse Hoofdstedelijke Gewest. De actualisering komt tot uiting in de aanpassing van artikel 66 van de Grondwet dat het vrij verkeer regelt voor de leden van de Kamer, van artikel 71 van de Grondwet dat het vrij verkeer regelt voor de leden van de Senaat — achteraf aangepast tot «senatoren» — en eveneens in de invoering van een artikel 118*bis* om het vrij verkeer voor de Gewesten en de Gemeenschappen op dezelfde manier te regelen als voor de federale Kamers. Dit alles gebeurt in het kader van de verklaring tot herziening van de Grondwet, zoals gepubliceerd in het *Belgisch Staatsblad* nr. 74 van 12 april 1994. Wij hebben geen voorstellen van bijzondere wet ingediend. Wij kozen de eenvoudigste weg en stellen voor de artikelen van de Grondwet zelf aan te passen.

In de Grondwet is er sprake van «alle verkeerswegen door de Staat geëxploiteerd of in concessie gegeven». Iedereen is akkoord dat deze formulering voorbijgestreefd is. Ook de Gewesten beschikken over specifieke autonome bevoegdheden, bijvoorbeeld voor de organisatie van het verkeer in Vlaanderen door «De Lijn» en in het Waalse Gewest door «TEC». Het begrip «vrij verkeer» heeft aan actualiteit ingeboet. Waar het vroeger bijdroeg om de controletaak van de parlementsleden te vergemakkelijken, wordt het nu beschouwd als een individueel voordeel, noodzakelijk voor de goede uitoefening van het parlementair mandaat. Uiteraard is het vrij verkeer beperkt tot het grondgebied van de Belgische Staat.

De bespreking in de commissie was bijzonder interessant en gaf aanleiding tot het indienen van twee amendementen : enerzijds om elk misverstand te vermijden en anderzijds om het vrij verkeer op alle in de toekomst mogelijke vormen van transport en van organisatie van het verkeer in ons land waartoe een «openbare» overheid het initiatief neemt, op een eenduidige manier te regelen. Daartoe werd in het nieuwe artikel 118*bis* de opsomming die aanvankelijk was opgenomen bij een amendement vervangen door de woorden : «de leden van de Raden van de in de artikelen 2 en 3 bedoelde Gemeenschappen en Gewesten» en werden de woorden «federale en gewestelijke overheden» vervangen door de woorden «openbare overheden».

Tot slot wil ik al degenen danken die hebben bijgedragen tot het opstellen van deze teksten en tot een zinvolle discussie in de commissie. Alhoewel het initiatief alleen werd genomen door de gemeenschapssenatoren, wil ik toch benadrukken dat wij met de goedkeuring van deze drie voorstellen tot herziening van de Grondwet allen één belangrijke zaak voor ogen hebben : elk lid van om het even welke assemblée moet op dezelfde manier worden behandeld. Het gaat hier niet om vergoedingen of reiskosten, maar om het recht van vrij verkeer dat ons moet toelaten ons parlementair mandaat op een behoorlijke manier uit te oefenen. Ik zal de Senaat dankbaar zijn als hij straks, zoals dit het geval was in de commissie, eensgezind achter deze voorstellen gaat staan.

M. le Président. — La parole est à Mme Willame.

Mme Willame-Boonen (PSC). — Monsieur le Président, la discussion d'aujourd'hui, portant sur trois articles de la Constitution — deux modifications et l'insertion d'un nouvel article — rencontre, me semble-t-il, la réalité de la vie quotidienne des parlementaires quels que soient le niveau de pouvoir où ils se situent et l'endroit où ils exercent leur mandat. Il me semble normal qu'un même droit ou privilège, à savoir le libre parcours, soit accordé à tous les parlementaires, qu'ils appartiennent aux Chambres fédérales ou aux Conseils communautaires et régionaux, et qu'il s'applique à toutes les voies de communications exploitées par les services publics, régionalisés ou non.

Comme je l'ai dit en commission, je déplore que nous procédions de la sorte à une première modification du texte coordonné du 17 février 1994 de la Constitution alors que, selon le calendrier de nos travaux, elle concerne un avantage pour les parlementaires.

Face à l'opinion publique qui voit si souvent, à tort d'ailleurs, dans les élus de la nation des profiteurs, cela n'est pas très adroit. D'aucuns souriront en entendant ma remarque purement formelle. Il eût, à mon sens, été plus élégant d'adopter ces articles dans un train de mesures d'adéquation et d'adaptation à nos nouvelles institutions.

Cette remarque mise à part, revenons-en à la discussion. Comme l'a dit M. Nothomb en commission, on aurait pu faire un pas supplémentaire et supprimer cet avantage de la Constitution pour renvoyer la question aux décisions des bureaux d'assemblées. Cela aurait, me semble-t-il, engendré une charge supplémentaire pour des assemblées régionales — dont je fais notamment partie — aux moyens assez limités, lesquelles auraient dû payer les organisateurs des transports en commun. La suggestion de M. Nothomb relève d'un autre débat, que la commission n'a pas souhaité approfondir.

On aurait pu laisser en l'état les articles 66 et 71 et inscrire l'équivalent du nouvel article 118*bis* dans la loi spéciale, mais cela aurait peut-être nuï à une réglementation uniforme pour toutes les assemblées parlementaires.

La commission a souverainement tranché en adoptant globalement un texte proposé par l'ensemble des formations politiques. Elle a seulement adopté deux amendements plus formels précisant à l'article 118*bis* les membres des Conseils de communautés et de régions dont il était question, ainsi que le type de voies de communication.

Mon groupe votera donc en faveur de ces trois articles modifiés. (*Applaudissements.*)

De Voorzitter. — Dames en heren, alvorens de bespreking te sluiten, wens ik toch de aandacht van de vergadering te vestigen op dit bijzonder plechtige moment. Voor het eerst herziert de Senaat in zijn nieuwe samenstelling immers een artikel van de Grondwet. On peut espérer que le vers de Virgile «*Haec olim meminisse iuvabit*» sera d'application.

Daar niemand meer het woord vraagt in de bespreking, verklaar ik ze voor gesloten.

Plus personne ne demandant la parole dans la discussion, je la déclare close.

Wij stemmen later over de bepalingen met de meerderheid overeenkomstig artikel 195, laatste lid, van de Grondwet.

Il sera procédé ultérieurement au vote sur les dispositions, à la majorité prévue par l'article 195, dernier alinéa, de la Constitution.

PROPOSITION DE LOI SPÉCIALE MODIFIANT L'ARTICLE 24BIS, § 5, DE LA LOI SPÉCIALE DU 8 AOÛT 1980 DE RÉFORMES INSTITUTIONNELLES

Discussion générale et vote des articles

VOORSTEL VAN BIJZONDERE WET TOT WIJZIGING VAN ARTIKEL 24BIS, § 5, VAN DE BIJZONDERE WET VAN 8 AUGUSTUS 1980 TOT HERVORMING DER INSTELLINGEN

Algemene beraadslaging en stemming over de artikelen

M. le Président. — Nous abordons l'examen de la proposition de loi spéciale modifiant l'article 24*bis*, paragraphe 5, de la loi spéciale du 8 août 1980 de réformes institutionnelles.

Wij vatten de bespreking aan van het voorstel van bijzondere wet tot wijziging van artikel 24*bis*, paragraaf 5, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen.

La discussion générale est ouverte.

De algemene beraadslaging is geopend.

La parole est au rapporteur.

M. Desmedt (PRL-FDF), rapporteur. — Monsieur le Président, la présente proposition de loi spéciale vise à combler une lacune de lois institutionnelles de 1980 et de 1993, révélée dès l'installation du Conseil de la Communauté française.

Le problème concerne un membre du Conseil régional wallon qui, ayant été élu régulièrement, aurait dû siéger au Conseil de la Communauté française. Ayant également été élu au Conseil de la Communauté germanophone, il aurait pu être remplacé au Conseil de la Communauté française par son suppléant au

Conseil régional wallon. C'est d'ailleurs dans ce sens que la Commission de vérification des pouvoirs de la Communauté française avait tranché. Cependant, l'assemblée plénière du Conseil de la Communauté n'a pas suivi les conclusions de cette commission : elle a estimé qu'en l'absence de texte légal précis et clair, elle ne pouvait admettre ledit suppléant en son sein. C'est ainsi que la composition du Conseil de la Communauté française est incomplète : il lui manque un membre.

Cette situation est tout à fait anormale : elle modifie le rapport de nombre entre les élus wallons et les élus bruxellois et prive la formation politique intéressée d'un siège qu'elle a légalement obtenu.

C'est la raison pour laquelle un certain nombre de parlementaires appartenant à tous les groupes représentés au sein du Conseil de la Communauté française ont déposé une proposition de loi spéciale permettant au suppléant de l'intéressé de siéger au sein du Conseil de la Communauté française.

Le texte proposé vise le cas précis du membre du Conseil régional wallon élu à la Communauté germanophone, lequel sera remplacé au Conseil de la Communauté française par son suppléant au Conseil régional wallon.

Lors de la discussion en commission, des représentants flamands ont déclaré que, s'ils n'avaient pas signé la proposition visée parce qu'elle concernait uniquement la Communauté française, ils s'y ralliaient cependant car elle semblait la plus raisonnable et la plus logique.

Un autre membre de la commission avait souhaité que cette proposition soit discutée de concert avec le texte concernant la représentation garantie de chaque province au Sénat. Cette suggestion n'a pas été suivie, aucun lien n'existant entre les deux problèmes évoqués. En outre, le texte concernant la représentation garantie n'avait pas encore été déposé à ce moment.

M. Caluwé a introduit un amendement qui ne change absolument rien au fond du texte mais présente l'avantage de l'améliorer du point de vue légistique. Cet amendement a été adopté à l'unanimité.

C'est également à l'unanimité que la commission a approuvé la proposition de loi spéciale, et elle vous invite à la suivre. (*Applaudissements.*)

M. le Président. — La parole est à M. Foret.

M. Foret (PRL-FDF). — Monsieur le Président, l'usage est le pire révélateur de toutes les faiblesses, quelles qu'elles soient. Il n'épargne rien, ni les choses, ni les hommes, ni les institutions. Il ne faut toutefois pas s'en affliger outre mesure, puisque cette universelle vérité permet aussi, en corollaire, de constater que tout est perfectible.

Pour ce qui est de nos institutions de type fédéral mises en place lors de la dernière réforme de 1993, un long usage ou une longue pratique n'auront pas été nécessaires pour révéler un certain nombre d'anomalies dont certaines sont apparues dès le lendemain des élections du 21 mai 1995.

Rappelons-nous.

À l'occasion de ces élections, notre ancien collègue sénateur, Fred Evers, se porte candidat dans l'arrondissement de Verviers et se fait élire comme conseiller régional wallon. Mais parce qu'il est Eupennois et germanophone, notre ancien collègue se porte également candidat et est élu — triomphalement — au Conseil de la Communauté germanophone.

Membre du Conseil régional wallon, Fred Evers est de plein droit, en vertu de l'article 24, paragraphe 3, 1°, de la loi spéciale du 8 août 1980, membre du Conseil de la Communauté française. Cette situation est cependant incompatible avec une appartenance au Conseil de la Communauté germanophone, ainsi qu'en décide l'article 24*bis*, paragraphe 4, de la loi spéciale du 8 août 1980. Il faut donc choisir, et Fred Evers opte, ainsi que la loi lui en laisse le choix, pour l'appartenance au Conseil de la Communauté germanophone.

Se pose alors le problème de son remplacement au sein du Conseil de la Communauté française qui, de par le fait de sa démission, ne comporte plus que 93 membres au lieu de 94, dont 74 représentants wallons au lieu de 75.

Lors de la séance d'installation du Conseil de la Communauté française, le 21 juin dernier, l'affaire a déclenché ce que le rapporteur de la Commission de vérification des pouvoirs, M. Monfils, qualifiait de «remue-ménages juridique de première grandeur».

Ne refaisons pas aujourd'hui, au sein de notre assemblée, le débat de juin dernier mené dans une autre enceinte parlementaire. Les propos y furent vifs, houleux, parfois agressifs; le ton et les arguments utilisés furent parfois plus proches d'une certaine forme d'incompréhension partisane que du pur raisonnement juridique dans lequel le débat aurait dû rester strictement circonscrit.

Rien de semblable aujourd'hui. Mon souci principal, en prenant l'initiative de la présente proposition de loi, n'est pas seulement de réparer ce que j'appellerais — sans aucune intention polémique dans les termes utilisés — le mouvement d'humeur majoritaire qui empêcha, au mois de juin, l'installation d'un suppléant de M. Fred Evers au sein du Conseil de la Communauté française; ce souci est aussi et surtout de veiller à assurer un fonctionnement des plus harmonieux dans l'ensemble des institutions dont s'est dotée la Belgique fédérale. Il s'agit de s'attaquer à l'une des «scories» — pour reprendre l'expression utilisée par certains journalistes — qui déparent l'ensemble de l'édifice institutionnel et qu'il convient d'éliminer.

Je me réjouis dès lors que l'ensemble des partis francophones de notre assemblée se soient, par la voie de l'un de leurs représentants, associés à la proposition dont j'ai pris l'initiative. Ce faisant, ils démontrent que la réflexion, la logique et le raisonnement juridiques l'emportent, fort heureusement souvent, sur les passions et les énervements passagers. Je les en félicite et je les en remercie. De même, je me réjouis de ce que nos collègues néerlandophones, qui ne sont en rien concernés par le problème rencontré dans le texte en discussion, aient néanmoins, par la voie de leurs représentants en commission, spontanément soutenu ma proposition sur la seule considération de son caractère logique. Qu'ils en soient eux aussi remerciés.

S'il en était encore besoin après l'excellent rapport qui vient de nous être lu par M. Desmedt, je voudrais attirer votre attention sur les deux éléments suivants.

En premier lieu, la présente proposition de loi a été préalablement soumise à l'avis d'éminents constitutionnalistes, ceux-là mêmes qui avaient été consultés par le Conseil de la Communauté française au moment de la vérification des pouvoirs en juin dernier. Tous trois rappellent que le problème vient de ce que l'article 24bis, paragraphe 5, de la loi spéciale du 8 juin 1980 qui, en son deuxième alinéa, organise la suppléance de certains membres du Conseil de la Communauté française qui se trouvent dans l'impossibilité d'y siéger par incompatibilité avec un autre mandat, ne vise pas expressément le paragraphe 4 du même article qui concerne l'incompatibilité particulière entre les mandats de membres du Conseil de la Communauté française et du Conseil de la Communauté germanophone. Les trois constitutionnalistes conviennent également que la solution simple adoptée par la présente proposition et qui inscrit expressément ledit paragraphe 4 dans le deuxième alinéa du paragraphe 5 est de nature à éviter à l'avenir toute controverse ou discussion en semblable cas.

En second lieu, je voudrais insister sur la nécessité, pour le bon fonctionnement de nos institutions, de remédier sans délai à une lacune évidente de la réforme de 1993.

Certes, le PRL ne s'est pas associé à cette réforme, dont un certain nombre de principes directeurs ou de modalités d'exécution ne lui convenait pas.

Permettez-moi cependant de prendre aujourd'hui comme allié — une fois n'est pas coutume — M. Dehousse en rappelant d'abord qu'en juin dernier, au Conseil de la Communauté française, il se démarqua nettement de l'ensemble de son groupe pour voter, contrairement à ses collègues socialistes, la validation des pouvoirs du suppléant de Fred Evers. Je cite M. Dehousse: «J'estime qu'aujourd'hui, on parle trop d'André Damseaux» — le suppléant — «et trop peu des principes. Or, c'est des principes qu'il faut discuter, plutôt que des hommes et des femmes... Nous avons voulu expressément que le Conseil de la Région wallonne puisse accueillir des parlementaires germanophones. D'ailleurs, tous les partis représentés dans l'arrondissement

concerné en tiennent compte... Mais les textes constitutifs de notre assemblée» — la Communauté française — «comportent un principe cardinal: le Conseil comporte 75 représentants de la Région wallonne. Aujourd'hui, il importe de savoir si la Wallonie se satisfait de 74 représentants et, à mes yeux, la question est donc de savoir si j'accepte que l'on se prive d'un siège wallon. La réponse est non...»

À défaut de remédier à une imperfection constatée de la réforme de 1993 en votant le présent texte correctif, la situation que M. Dehousse jugeait inacceptable en juin 1995 risque bien d'être encore plus inacceptable à l'avenir, si nous ne modifions pas notre texte constitutionnel. Si dans quatre ans, imitant l'exemple de M. Evers, certains parlementaires régionaux du PS et du PSC de l'arrondissement de Verviers prêtent serment à la Communauté germanophone, c'est peut-être de trois ou quatre parlementaires wallons dont il faudra déplorer l'absence à la Communauté française, compromettant ainsi le délicat équilibre qui préside à la composition du Conseil de la Communauté française envisagé comme point de rencontre utile et nécessaire entre les Bruxellois et les Wallons.

J'espère vous avoir convaincus du caractère nécessaire et non partisan de la proposition soumise à nos votes. Elle élimine, je l'ai dit, l'une des imperfections déjà avérée du nouvel édifice institutionnel belge. Il en subsiste d'autres que l'usage et la pratique mettront également en évidence.

Mon groupe, le PRL-FDF, restera ouvert aux tentatives de solutions qui seront suggérées, sans esprit partisan et dans un souci de clarté et de sécurité juridiques. Il y va de la crédibilité et du fonctionnement harmonieux de nos institutions. (*Applaudissements.*)

M. le Président. — La parole est à Mme Willame.

Mme Willame-Boonen (PSC). — Monsieur le Président, soyons clairs: le texte qui sera voté aujourd'hui augmentera d'un membre l'opposition au Conseil de la Communauté française où mon parti siège dans la majorité. Mon groupe a cependant estimé qu'il fallait avant tout défendre les principes de droit soutenant l'adoption d'une telle proposition.

L'exercice d'un droit politique est fondamental et il ne peut subir de restrictions. Le corps électoral a souhaité que le mandat communautaire soit exercé. Il ne peut être vacant comme c'est le cas actuellement. Le rapport 75/19 existant entre les conseillers wallons et les conseillers bruxellois est un principe fondamental à la base du système institutionnel nouveau. Cet équilibre n'a jamais été remis en cause et ne doit donc pas souffrir d'exception. Un des principes du droit prévoit qu'un effectif n'exerçant pas ses fonctions soit remplacé par un suppléant. Le texte qui sera voté aujourd'hui comble une lacune, et je m'en réjouis.

Mon groupe adoptera donc le texte qui sera proposé cet après-midi à vos suffrages.

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Caluwé.

De heer Caluwé (CVP). — Mijnheer de Voorzitter, namens de CVP-fractie betuig ik mijn steun aan dit voorstel tot wijziging van een artikel van de bijzondere wet van 8 augustus 1980.

Het gaat weliswaar om een aangelegenheid die op Vlaanderen geen betrekking heeft, maar wij zijn in de overtuiging dat de federale loyaliteit vereist dat, wanneer vanuit het ene landsgedeelte eensgezind voorstellen worden geformuleerd die het andere landsgedeelte op geen enkele wijze kunnen schaden, de vertegenwoordigers van de rest van het land op een constructieve manier aan de uitvoering van deze voorstellen moeten meewerken.

Wij doen dit loyaal voor dit voorstel, dat ondertekend werd door vertegenwoordigers van alle in de Senaat aanwezige Franstalige partijen. De Franstaligen in deze vergadering hebben binnenkort de gelegenheid om een wederdienst te bewijzen en zich even loyaal te gedragen ten opzichte van voorstellen die worden ingediend door alle Vlaamse partijen.

Ik denk in dit verband aan het voorstel tot oprichting van rechtstreeks verkozen deelgemeenteraden in de grote steden. Dit voorstel wordt ingediend door alle Vlaamse partijen en moet enkel uitgevoerd worden in het Vlaams Gewest.

Wij steunen het voorliggend voorstel niet alleen uit federale loyaliteitsoverwegingen, maar ook omdat wij van oordeel zijn dat wij er belang bij hebben dat de instellingen van ons land — ook deze waarmee wij niet rechtstreeks geconfronteerd worden — kunnen werken overeenkomstig de beginselen die er aan de basis van liggen.

Zo heeft de bijzondere wetgever gewild dat de Franse Gemeenschapsraad op een evenwichtige wijze zou zijn samengesteld uit vertegenwoordigers van het Waalse Gewest en van de Franstaligen uit het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest. De bijzondere wetgever legde dit evenwicht vast op 75 Walen en 19 Franstalige Brusselsaars.

De Franse Gemeenschapsraad moet deze verhouding respecteren indien zij gebruik zou maken van haar constitutieve autonomie om de samenstelling van haar vergadering te wijzigen.

Het kan dan ook niet de bedoeling van de bijzondere wetgever geweest zijn om dit evenwicht aan te tasten door de toepassing van andere bepalingen uit de bijzondere wet. Nochtans doet deze situatie zich op het ogenblik voor. Het voorliggend voorstel van bijzondere wet brengt een verbetering aan, en vormt een logische verfijning van de bijzondere wet van 8 augustus 1980. Wij zullen het dan ook goedkeuren. (*Applaus.*)

De Voorzitter. — Daar niemand meer het woord vraagt in de algemene beraadslaging verklaar ik ze voor gesloten en bespreken wij de artikelen van het voorstel van bijzondere wet.

Plus personne ne demandant la parole dans la discussion générale, je la déclare close, et nous passons à l'examen des articles de la proposition de loi spéciale.

Artikel één luidt:

Artikel 1. Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 77 van de Grondwet.

Article 1er. La présente loi règle une matière visée à l'article 77 de la Constitution.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 2. In artikel 24bis, § 5, tweede lid, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, ingevoegd door de bijzondere wet van 16 juli 1993, worden de woorden « maar met toepassing van de §§ 2 en 3 van dit artikel » vervangen door de woorden « maar met toepassing van de §§ 2, 3 en 4 van dit artikel ».

Art. 2. À l'article 24bis, § 5, deuxième alinéa, de la loi spéciale du 8 août 1980 de réformes institutionnelles, inséré par la loi spéciale du 16 juillet 1993, les mots « mais qui, en application des §§ 2 et 3 du présent article » sont remplacés par les mots « mais qui, en application des §§ 2, 3 et 4 du présent article ».

— Aangenomen.

Adopté.

De Voorzitter. — We stemmen later over het voorstel van bijzondere wet in zijn geheel.

Il sera procédé ultérieurement au vote sur l'ensemble de la proposition de loi spéciale.

Dames en heren, onze agenda van vanochtend is afgewerkt.

Notre ordre du jour de ce matin est ainsi épuisé.

De Senaat vergadert opnieuw deze namiddag om 15 uur.

Le Sénat se réunira cet après-midi à 15 heures.

De vergadering is gesloten.

La séance est levée.

(*De vergadering wordt gesloten om 10 h 45 m.*)

(*La séance est levée à 10 h 45 m.*)

SÉANCE DE L'APRÈS-MIDI — NAMIDDAGVERGADERING

PRÉSIDENCE DE M. SWAELEN, PRÉSIDENT
VOORZITTERSCHAP VAN DE HEER SWAELEN, VOORZITTER

Le procès-verbal de la dernière séance est déposé sur le bureau.
De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.

La séance est ouverte à 15 h 10 m.
De vergadering wordt geopend om 15 h 10 m.

EXCUSÉ — VERONTSCHULDIGD

M. D'Hooghe, pour deuil familial, demande d'excuser son absence à la réunion de ce jour.

Afwezig met bericht van verhindering: de heer D'Hooghe, wegens familierouw.

— Pris pour information.

Voor kennisgeving aangenomen.

BOODSCHAP

Kamer van volksvertegenwoordigers

MESSAGE

Chambre des représentants

De Voorzitter. — Bij boodschap van 25 januari 1996 heeft de Kamer van volksvertegenwoordigers aan de Senaat laten weten dat zij heeft aangenomen en aan de koninklijke bekrachtiging zal voorleggen het ontwerp van akte van naturalisaties.

Par message du 25 janvier 1996, la Chambre des représentants a fait connaître au Sénat qu'elle a adopté et qu'elle soumettra à la sanction royale le projet d'acte de naturalisations.

— Voor kennisgeving aangenomen.

Pris pour notification.

MEDEDELINGEN — COMMUNICATIONS

Arbitragehof — Cour d'arbitrage

De Voorzitter. — Met toepassing van artikel 76 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof, geeft de griffier van het Arbitragehof kennis aan de Voorzitter van de Senaat van:

1. Het beroep tot vernietiging van de artikelen 3 en 5 van het decreet van de Franse Gemeenschapsraad van 5 augustus 1995 tot wijziging van de wetgeving betreffende de organisatie van het secundair onderwijs met volledig leerplan, ingediend door F. Saulmont en anderen (rolnummer 918);

En application de l'article 76 de la loi spéciale du 6 janvier 1989 sur la Cour d'arbitrage, le greffier de la Cour d'arbitrage notifie au Président du Sénat:

1. Le recours en annulation des articles 3 et 5 du décret du Conseil de la Communauté française du 5 août 1995 portant modification de la législation relative à l'organisation de l'enseignement secondaire de plein exercice, introduit par F. Saulmont et autres (numéro du rôle 918);

2. De beroepen tot gedeeltelijke vernietiging en de vorderingen tot gedeeltelijke schorsing van de wet van 4 mei 1995 tot wijziging van de wet van 14 augustus 1986 betreffende de bescherming en het welzijn van dieren (rolnummers 921, 922 en 927, samengevoegde zaken).

2. Les recours en annulation partielle et les demandes de suspension partielle de la loi du 4 mai 1995 modifiant la loi du 14 août 1986 relative à la protection et au bien-être des animaux (numéros du rôle 921, 922 et 927, affaires jointes).

— Voor kennisgeving aangenomen.

Pris pour notification.

Internationale Arbeidsconferentie

Conférence de l'Organisation internationale du travail

De Voorzitter. — Bij dienstbrief van 29 januari 1996, heeft de minister van Buitenlandse Zaken aan de Senaat gezonden de tekst:

1. Van het Verdrag nr. 174 betreffende de voorkoming van zware industriële ongevallen;

2. Van de Aanbeveling nr. 181 betreffende voorkoming van zware industriële ongevallen;

aangenomen door de Internationale Arbeidsconferentie tijdens haar 80e zitting, gehouden te Genève, van 2 tot 22 juni 1993.

Par dépêche du 29 janvier 1996, le ministre des Affaires étrangères a transmis au Sénat le texte:

1. De la Convention n° 174 concernant la prévention des accidents industriels majeurs;

2. De la Recommandation n° 181 concernant la prévention des accidents industriels majeurs;

adoptés par la Conférence de l'Organisation internationale du travail lors de sa 80e session, qui s'est tenue à Genève du 2 au 22 juin 1993.

Deze mededeling is in overeenstemming met de bepalingen van artikel 19, §§ 5 en 6, van de oprichtingsakte van de Internationale Arbeidsorganisatie, geamendeerd in 1946 en door het Parlement goedgekeurd bij de wet van 3 december 1947 (*Belgisch Staatsblad* van 3 juni 1948).

Cette communication est conforme aux dispositions de l'article 19, §§ 5 et 6, de la Constitution de l'Organisation internationale du travail, amendée en 1946 et approuvée par le Parlement par la loi du 3 décembre 1947 (*Moniteur belge* du 3 juin 1948).

De teksten van het verdrag en van de aanbeveling, welke bij de regeringsverklaring waren gevoegd, liggen ter inzage van de belangstellende leden op de griffie van de Senaat.

Les textes de la convention et de la recommandation annexés à la déclaration gouvernementale sont déposés au greffe du Sénat, où les membres peuvent en prendre connaissance.

Van deze mededeling wordt aan de minister van Buitenlandse Zaken akte gegeven.

Il est donné acte de cette communication au ministre des Affaires étrangères.

Parlementaire Overlegcommissie

Commission parlementaire de concertation

De Voorzitter. — Overeenkomstig artikel 14, eerste lid, van de wet van 6 april 1995 houdende inrichting van de Parlementaire Overlegcommissie bedoeld in artikel 82 van de Grondwet en tot wijziging van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, deel ik u mee dat de Parlementaire Overlegcommissie in haar vergadering van 31 januari 1996 volgende beslissingen heeft genomen:

1. Met toepassing van artikel 10, § 1, 3°, van voornoemde wet heeft de commissie akte genomen van volgend parlementair reces voor Kamer en Senaat:

a) Krokusreces: van maandag 19 tot zondag 25 februari 1996;

b) Paasreces: van maandag 8 tot zondag 21 april 1996;

Conformément à l'article 14, alinéa 1er, de la loi du 6 avril 1995 organisant la Commission parlementaire de concertation prévue à l'article 82 de la Constitution et modifiant les lois coordonnées sur le Conseil d'État, je vous communique que la Commission parlementaire de concertation a pris les décisions suivantes en sa réunion du 31 janvier 1996:

1. En application de l'article 10, § 1er, 3°, de la loi précitée, la commission a pris acte des périodes suivantes de vacances parlementaires pour la Chambre et le Sénat:

a) Congé de carnaval: du lundi 19 au dimanche 25 février 1996;

b) Vacances de Pâques: du lundi 8 au dimanche 21 avril 1996;

2. Met toepassing van artikel 80 van de Grondwet heeft de commissie de termijnen bepaald waarbinnen de Senaat zich moet uitspreken over het wetsontwerp tot bekrachtiging van het koninklijk besluit van 22 december 1994 tot wijziging van titel III van de wet van 21 maart 1991 betreffende de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven, waarvoor de Regering bij de indiening de spoedbehandeling heeft gevraagd. De commissie heeft beslist de advocatietermijn op 5 dagen en de onderzoekstermijn op 6 dagen vast te stellen.

2. En application de l'article 80 de la Constitution, la commission a déterminé les délais dans lesquels le Sénat aura à se prononcer sur le projet de loi portant confirmation de l'arrêté royal du 22 décembre 1994 modifiant le titre III de la loi du 21 mars 1991 portant réforme de certaines entreprises publiques économiques, pour lequel le Gouvernement a demandé l'urgence lors du dépôt. La commission a décidé de fixer le délai d'évocation à 5 jours et le délai d'examen à 6 jours.

3. Met toepassing van artikel 11 van de wet van 6 april 1995 houdende richting van de Parlementaire Overlegcommissie heeft de commissie volgende bevoegdheidsconflicten geregeld:

a) Wetsontwerp betreffende de gerechtelijke samenwerking met het Internationaal Tribunaal voor het voormalige Joegoslavië en het Internationaal Tribunaal voor Ruanda: de parlementaire procedure die moet worden gevolgd is die van artikel 77 van de Grondwet. Ingevolge deze beslissing wordt de vraag om spoedbehandeling door de Regering zonder voorwerp;

b) Wetsontwerp betreffende de teruggave van cultuuroederen die op onrechtmatige wijze buiten het grondgebied van bepaalde buitenlandse Staten zijn gebracht: de artikelen 1, 9, 10 en 19 worden niet geherkwalificeerd. De parlementaire procedure die moet worden gevolgd (voor het geheel van het ontwerp) is die van artikel 78 van de Grondwet.

3. En application de l'article 11 de la loi du 6 avril 1995 organisant la Commission parlementaire de concertation, la commission a réglé les conflits d'intérêt suivants:

a) Projet de loi relatif à la coopération judiciaire avec le Tribunal international pour l'ex-Yougoslavie et le Tribunal international pour le Rwanda: la procédure parlementaire à suivre est celle de l'article 77 de la Constitution. Par suite de cette décision, la demande d'urgence du Gouvernement devient sans objet;

b) Projet de loi relatif à la restitution de biens culturels ayant quitté illicitement le territoire de certains États étrangers: les articles 1er, 9, 10 et 19 ne sont pas requalifiés. La procédure parlementaire à suivre (pour l'ensemble du projet) est celle de l'article 78 de la Constitution.

— Ter kennisgeving.

Pour information.

PÉTITIONS — VERZOEKSCHRIFTEN

M. le Président. — Par pétition établie à Chapelle-Lez-Herlaimont, M. et Mme Faut se plaignent de la décision réservée aux suites d'un accident qui leur était survenu.

Bij verzoekschrift uit Chapelle-Lez-Herlaimont beklagen de heer en mevrouw Faut zich over de beoordeling van de gevolgen van een hun overkomen ongeval.

Bij verzoekschriften uit Mesen, Lo-Reninge en Alveringem zenden de burgemeesters en de secretarissen van deze gemeentes een motie over in verband met de herziening van de ontvangstramingen inzake de aanvullende gemeentebelasting op de personenbelasting voor het begrotingsjaar 1995.

Par pétitions établies à Mesen, Lo-Reninge, et Alveringem, les bourgmestres et les secrétaires de ces communes transmettent une motion relative au rajustement de prévisions de recettes en matière de taxe communale additionnelle à l'impôt des personnes physiques pour l'année budgétaire 1995.

Bij verzoekschrift uit Veerle-Laakdal, vraagt de heer Baeke een wetswijziging ten einde volledig loonbeslag voor achterstallig onderhoudsgeld onmogelijk te maken.

Par pétition établie à Veerle-Laakdal, M. Baeke demande une modification de la loi afin de rendre impossible une saisie totale sur salaire aux fins de versement d'une pension alimentaire arriérée.

Par pétition établie à Liège, M. Marcelino Garcia González demande que le Fonds des maladies professionnelles revienne sur la réduction de son indemnité.

Bij verzoekschrift uit Luik, vraagt de heer Marcelino Garcia González dat het Fonds voor beroepsziekten terugkomt op de vermindering van zijn uitkering.

— Renvoi à la commission de l'Intérieur et des Affaires administratives, chargée des pétitions.

Verwezen naar de commissie voor de Binnenlandse en Administratieve Aangelegenheden, belast met de verzoekschriften.

Bij verzoekschriften uit Wuustwezel, Schilde, Boechout en Beringen, zenden de burgemeesters en de secretarissen van deze gemeentes een motie over, betreffende maatregelen die kunnen bijdragen tot de verzoening onder de bevolking.

Par pétitions établies à Wuustwezel, Schilde, Boechout et Beringen, les bourgmestres et les secrétaires de ces communes transmettent une motion concernant des mesures susceptibles de contribuer à la réconciliation parmi la population.

— Neergelegd ter griffie.

Dépôt au greffe.

VOORSTELLEN VAN RESOLUTIE

Inoverwegingneming

PROPOSITIONS DE RÉOLUTION

Prise en considération

De Voorzitter. — Aan de orde is thans de bespreking over de inoverwegingneming van voorstellen van resolutie.

L'ordre du jour appelle la discussion sur la prise en considération de propositions de résolution.

U heeft de lijst ontvangen van de verschillende in overweging te nemen voorstellen van resolutie met opgave van de commissies waarnaar het Bureau van plan is ze te verwijzen.

Vous avez reçu la liste des différentes propositions de résolution à prendre en considération, avec indication des commissions auxquelles le Bureau envisage de les renvoyer.

Leden die opmerkingen mochten hebben, gelieven mij die vóór het einde van de vergadering te doen kennen.

Je prie les membres qui auraient des observations à formuler de me les faire connaître avant la fin de la séance.

Tenzij er afwijkende suggesties zijn, zal ik beschouwen dat die voorstellen van resolutie in overweging zijn genomen en verwezen naar de commissies die door het Bureau zijn aangeduid.

Sauf suggestions divergentes, je considérerai les propositions de résolution comme prises en considération et renvoyées aux commissions indiquées par le Bureau.

QUESTION ORALE DE M. DESTEXHE AU MINISTRE DES AFFAIRES SOCIALES SUR «LES SOUPÇONS DE FRAUDES AU DÉTRIMENT DE L'INAMI ET LA GESTION DES HÔPITAUX»

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER DESTEXHE AAN DE MINISTER VAN SOCIALE ZAKEN OVER «HET VERMOEDEN VAN FRAUDE TEN NADELE VAN HET RIZIV EN HET BEHEER VAN DE ZIEKENHUIZEN»

M. le Président. — L'ordre du jour appelle la question orale de M. Destexhe au ministre des Affaires sociales sur «les soupçons de fraudes au détriment de l'INAMI et la gestion des hôpitaux».

La parole est à M. Destexhe.

M. Destexhe (PRL-FDF). — Monsieur le Président, le *Journal du médecin* a fait état des effets pervers du financement des hôpitaux. Certains hôpitaux auraient réadmis le jour même des patients qui venaient de faire l'objet d'une sortie administrative.

Quelle est l'ampleur de ce phénomène? Quel est le préjudice financier subi par l'INAMI? Quelles mesures envisagez-vous de prendre?

La gestion des hôpitaux repose de plus en plus sur la «performance relative» de chaque hôpital, notamment la partie B. Toutefois, il existe un décalage important entre la gestion présente et les années de référence qui permettent cette comparaison, ce qui rend la connaissance exacte des résultats financiers passés et l'établissement de budgets prévisionnels extrêmement aléatoires.

Est-il exact que, pour 1995, l'année de référence est 1991? Que comptez-vous faire pour améliorer cette situation?

Par ailleurs, la presse flamande a révélé que des enquêtes étaient en cours sur d'éventuelles connivences illicites entre deux firmes pharmaceutiques et des fonctionnaires et membres du cabinet des Affaires sociales en 1992.

Je m'empresse de dire qu'en tant que médecin, je ne peux qu'approuver la mise à disposition des patients du Nitroderm et du Prozac.

De quoi s'agit-il exactement? Comment cette affaire est-elle arrivée aux mains de la justice? Des mesures administratives ont-elles été prises?

M. le Président. — La parole est au ministre Ylief, qui répond en lieu et place de Mme De Galan, ministre des Affaires sociales.

M. Ylief, ministre de la Politique scientifique. — Monsieur le Président, je prends la parole au nom de Mme De Galan qui, étant souffrante, m'a demandé de lire la réponse qu'elle a préparée à l'intention de M. Destexhe.

Cette réponse est formulée comme suit: «Comme précisé au député Brouns en 1995, de nouvelles dispositions en vue d'adapter, d'une façon limitée, le financement à l'activité réelle des hôpitaux, ont été introduites dans le système de financement des hôpitaux.

C'est ainsi que, sur la base des informations contenues dans le Résumé clinique minimum, on a pu regrouper l'ensemble des patients traités dans le pays dans une série — environ six cents — de groupes homogènes de pathologies pour chacun desquels une durée nationale moyenne de séjour a été calculée.

Cette durée de séjour par groupe de diagnostics est appliquée à la population de patients à l'hôpital. Cela permet d'obtenir une durée de séjour normalisée par hôpital selon une pondération effectuée en fonction de la pathologie traitée dans l'hôpital. Cette durée de séjour normalisée est comparée avec la durée de séjour réelle de la pathologie traitée dans l'hôpital, ce qui constitue un outil de mesure de la performance des hôpitaux.

Un certain nombre de précautions ont été prises afin d'éviter que des effets inattendus ne soient constatés comme, par exemple, la limitation de la prise en compte de l'effet global calculé.

Enfin, il a également été tenu compte de l'effet de substitution de l'hospitalisation de jour à l'hospitalisation classique. Cette mesure a abouti à l'intérieur de l'enveloppe budgétaire des hôpitaux généraux — d'un peu plus de 120 milliards — à une redistribution d'environ un milliard, ce qui démontre l'effet limité des mesures prises.

À partir du moment où les données contenues dans le Résumé clinique minimum sont utilisées pour l'allocation de moyens financiers, on peut se poser la question de savoir si une manipulation des informations enregistrées peut se produire. Il me paraît impossible que cela puisse avoir lieu d'une façon généralisée et portant sur des éléments importants, et ce pour plusieurs raisons.

La pathologie ne constitue qu'un des facteurs déterminant le financement représentant moins de 1 p.c. du prix de journée.

L'arrêté royal du 6 décembre 1994 déterminant les règles suivant lesquelles certaines données doivent être communiquées au ministre qui a la Santé publique dans ses attributions — c'est-à-dire le Résumé clinique minimum — dispose, en son article 5, qu'en ce qui concerne les données relatives au patient, le numéro d'enregistrement doit être unique et ne peut comporter aucune donnée personnelle telle que la date de naissance, pour des raisons évidentes de protection de la vie privée.

Dans les directives adressées à chaque établissement hospitalier, il est spécifié ce que l'on entend par numéro unique du patient: «Le numéro d'enregistrement d'un patient dans le même hôpital doit être identique pour le séjour donnant lieu à un prix de journée et le séjour relatif à l'hospitalisation de jour. Le numéro d'enregistrement doit rester le même pour le séjour global, même si le séjour dure plus longtemps qu'une année ou est divisé sur plusieurs enregistrements. Il doit rester le même au minimum un an calendrier pour chaque patient. En d'autres termes, plusieurs séjours successifs d'un même patient au sein d'un même hôpital sont enregistrés sous le même numéro d'enregistrement pendant au moins une année. Il est souhaitable cependant que ce numéro reste identique pour chaque patient au cours du temps.»

Le point e) du même article impose également l'enregistrement de la réadmission après sortie du même hôpital. Ce code sert justement à déterminer si le patient a déjà séjourné dans le même hôpital depuis moins d'un an. De plus, la valeur enregistrée de ce code rend compte du temps écoulé entre la date de sortie du séjour précédent et la date d'admission du séjour actuel.

Tous les séjours dans le même hôpital, tant en hospitalisation classique qu'en hospitalisation de jour, interviennent pour déterminer le code de réadmission.

Ces deux dernières dispositions permettent de disposer des informations nécessaires pour vérifier si des pratiques telles que l'honorable membre décrit existent réellement.

Les organismes assureurs, par le biais de leurs médecins-conseils, peuvent contrôler ces pratiques d'admission/réadmission à partir des documents de notification d'engagement de paiement, que les hôpitaux doivent transmettre aux organismes assureurs dans les trois jours de l'admission.

Je ne pense pas que, s'il devait être hospitalisé, l'honorable membre accepterait facilement de sortir de l'établissement hospitalier pour y retourner deux jours plus tard.

La confrontation des différentes données existantes — facturation, Résumé clinique minimum, Résumé infirmier minimum — que nous sommes en train de mettre en place conduit à un système auto-contrôlé et difficilement influençable.

À ce jour, mes services n'ont pas constaté formellement de contraventions aux dispositions légales. Si tel devait être le cas, je prendrais toutes les dispositions pour faire appliquer les sanctions prévues aux contrevenants.

Cela ne doit pas nous empêcher de demeurer vigilants et je demanderai à mes services un contrôle approfondi sur cet aspect de la question dès que les données relatives à 1995 seront disponibles.

Par ailleurs, la mise en place d'une banque de données anonymes regroupant les données de facturation et cliniques, ainsi que proposée dans la note de politique hospitalière approuvée par le Gouvernement le 24 mars dernier, devra nous permettre d'analyser de manière approfondie les comportements des établissements hospitaliers et d'en tirer les conclusions appropriées.

Enfin, il conviendra de réfléchir à la façon d'identifier de manière univoque le patient dans son cheminement à travers les différentes structures de soins afin d'éviter des comportements inacceptables, tout en respectant sa vie privée.

En ce qui concerne le prix de journée 1995 des hôpitaux, il est exact que celui-ci a été fixé de manière provisionnelle sur la base des données du Résumé clinique minimum de 1991, qui étaient, à l'époque, les dernières données complètes validées. Cet élément sera révisé sur la base des données réelles de 1995.

Il est exact que cela est susceptible d'entraîner une incertitude en termes de gestion des institutions. Quoiqu'il convienne d'en relativiser l'importance, l'impact financier global de ces mesures de réallocation de moyens ne représentant, ainsi que je l'ai déjà dit, que moins de 1 p.c. du budget des hôpitaux.

Néanmoins, afin d'assurer une plus grande stabilité des moyens financiers mis à la disposition des institutions, j'ai décidé, pour 1996, de fixer de manière définitive 50 p.c. de la correction calculée sur base des Résumés cliniques minimum de 1992, les 50 p.c. restants étant révisibles, sur la base des données réelles de 1996.

À la suite de l'engagement de personnel supplémentaire à l'administration des hôpitaux, le rythme de vérification et de validation des données RCM sera accéléré, de façon à utiliser ces données avec le décalage inévitable de deux ans au maximum.

Je ne suis pas officiellement au courant de la procédure engagée sur d'éventuelles connivences illicites entre deux firmes pharmaceutiques et le cabinet des Affaires sociales, ainsi que la presse en a fait état. Je ne puis donc vous donner des éléments précis relatifs à cette affaire autres que ceux que j'ai lus, comme vous, dans la presse.

Toutefois, je souhaite vous rappeler les procédures existantes en matière de fixation des conditions de remboursement des médicaments.

Afin de fixer celles-ci, le ministre est tenu de demander l'avis du Comité technique des spécialités pharmaceutiques institué au sein de l'INAMI qui formule celui-ci en tenant compte d'un certain nombre de critères, dont la comparaison avec d'autres spécialités de la même classe thérapeutique.

Après passage au Comité de l'assurance, cet avis est ensuite transmis au ministre.

Il est évident que le ministre conserve sa liberté de choix et a le devoir de tenir compte dans sa décision de l'ensemble du contexte y relatif en termes de santé publique.

Dans cette optique, le ministre peut être amené à ne pas suivre l'avis des comités techniques concernés, et cela me semble légitime en l'occurrence, vu l'intérêt thérapeutique des deux médicaments concernés. En effet, dans les cas qui ont été cités, les débats n'ont à aucun moment remis en question le rapport efficacité/toxicité des spécialités pharmaceutiques en question. Seuls les prix demandés par les sociétés pharmaceutiques sont apparus irrecevables et l'insistance des conseils et comités n'a pas abouti à leur réduction.

Le ministre des Affaires sociales, destinataire de ces avis, a procédé à une ultime concertation avec les sociétés demanderesse afin de ne pas priver les assurés sociaux des qualités thérapeutiques de ces spécialités. Ces concertations ont conduit dans tous les cas à une diminution du prix pratiqué de 3 à 20 p.c. et, dès lors, de la base de remboursement qui a été appliquée, compte tenu des prix pratiqués à ce moment dans d'autres États membres de l'Union européenne.

Je n'ai, pour l'heure, pas d'autres commentaires à formuler à ce sujet. »

M. le Président. — La parole est à M. Destexhe pour une réplique.

M. Destexhe (PRL-FDF). — Monsieur le Président, je remercie M. le ministre pour cette réponse extrêmement complète et circonstanciée et je le prie de transmettre mes remerciements à Mme De Galan.

M. le Président. — L'incident est clos.
Het incident is gesloten.

MONDELINGE VRAAG VAN MEVROUW DE BETHUNE
AAN DE VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTER VAN
BINNENLANDSE ZAKEN OVER «DE UITLEGGING
VAN DE VLUCHTELINGENCONVENTIE»

QUESTION ORALE DE MME DE BETHUNE AU VICE-
PREMIER MINISTRE ET MINISTRE DE L'INTÉRIEUR
SUR «L'INTERPRÉTATION DE LA CONVENTION
RELATIVE AUX RÉFUGIÉS»

De Voorzitter. — Aan de orde is de mondelinge vraag van mevrouw de Bethune aan de Vice-Eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken over «de uitlegging van de Vluchtelingenconventie».

Het woord is aan mevrouw de Bethune.

Mevrouw de Bethune (CVP). — Mijnheer de Voorzitter, vorige week vernamen wij via de Belgische pers dat de Iraanse Nasrin Radpour en haar twee dochtertjes van respectievelijk 6 en 9 jaar, die thans in Maastricht wonen, uit Nederland worden gewezen omdat hun asielaanvraag werd geweigerd. Hun aanvraag zou niet beantwoorden aan de criteria vastgelegd in de Vluchtelingenconventie bij gebrek aan een «politieke overtuiging» die tot vluchten noopte.

Nochtans was betrokkene gevlucht omdat ze wou beletten dat haar ex-echtgenoot, een moslim-fundamentalist, tevens vader van hun twee dochtertjes, zijn kinderen conform het Iraanse huwelijksrecht op jonge leeftijd zou uithuwelijken. Bij terugkeer naar Iran riskeert Nasrin Radpour in het ergste geval de doodstraf door steniging en worden de dochters aan de vader «teruggegeven», die zijn voornemen om zijn oudste negenjarige dochter uit te huwelijken wellicht zal uitvoeren.

Naar aanleiding van dit concrete Nederlandse geval, waarover de Vice-Eerste minister zich uiteraard moeilijk kan uitspreken, wil ik de Vice-Eerste minister vragen of België zou tegemoetkomen aan de asielaanvraag van een vrouw die gebaseerd zou zijn op vervolging omwille van geslachtsgronden.

Meer concreet zou ik aan de Vice-Eerste minister willen vragen of hij ons kan meedelen welke beslissing de bevoegde Belgische instanties zouden nemen over een soortgelijke asielaanvraag. Zou een persoon van wie de aanvraag niet werd erkend, zich kunnen beroepen op artikel 9.3 van de vreemdelingenwet? Mocht dit niet het geval zijn, zou deze persoon dan worden uitgewezen? Zo ja, waarnaartoe? Hebben soortgelijke asielaanvragen zich reeds voorgedaan in ons land en welke beslissing hebben de bevoegde instanties toen genomen? Bestaan er daarover precieze gegevens?

Wat is de mening van de Vice-Eerste minister over de interpretatie van de Vluchtelingenconventie ingeval van vervolging op grond van geslacht?

De Voorzitter. — Het woord is aan Vice-Eerste minister Vande Lanotte.

De heer Vande Lanotte, Vice-Eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken. — Mijnheer de Voorzitter, ik ben me ervan bewust dat de Senaat een reflectiekamer is, maar met deze vraag belanden we toch wel in de *virtual reality*. Men vraagt me nu wat de overheid zou doen, mocht een gelijkaardige situatie zich in België voordoen.

Ik ben vanzelfsprekend bereid om mij intens met het vluchtelingenprobleem in België bezig te houden. Naar het voorbeeld van de «grote gids» die de partij van mevrouw de Bethune leidt, houden wij ons in de eerste plaats bezig met de problemen die zich echt voordoen. Maar als nu ook nog wordt verwacht dat we ons inlaten met hypothetische problemen, dan worden de grenzen van mijn capaciteiten alleszins overschreden.

Ik weet dus niet hoe België zou reageren in een dergelijke situatie. Overigens behoort dit niet tot mijn bevoegdheid.

Mocht een geval als dat van mevrouw Radpour zich bij ons voordoen dan zou dit door de Commissaris-generaal voor de vluchtelingen, naar zijn eigen inzicht, worden beoordeeld en niet door de minister van Binnenlandse Zaken, aangezien hij hiervoor krachtens de wet uitsluitend bevoegd is.

De Voorzitter. — Het woord is aan mevrouw de Bethune voor een repliek.

Mevrouw de Bethune (CVP). — Mijnheer de Voorzitter, ik ben het eens met de Vice-Eerste minister dat hij zich moeilijk kan uitspreken over een geval dat zich heeft voorgedaan in het buitenland en noteer dat dergelijke gevallen zich in ons land tot nu toe niet hebben voorgedaan. Ik had de Vice-Eerste minister wel gevraagd hoe hij de toepassing van de Vluchtenlingenconventie interpreteert in het geval van vervolgingen op grond van geslacht. Ik neem aan dat er in ons land al aanvragen op die grond werden gedaan. Ik noteer dus, mijnheer de Vice-Eerste minister, dat u zich niet over de grond van mijn vraag wenst uit te spreken.

De heer Vande Lanotte, Vice-Eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken. — Mijnheer de Voorzitter, ik wil collega de Bethune erop wijzen dat ik voor alles de bevoegdheidsverdeling strict wil respecteren. Zo ik mijn interpretatie, hoezeer ze haar ook zou mogen bevallen, hier prijs zou geven, dan zou de commissaris-generaal mij met reden terechtwijzen.

Het moet toch eens heel duidelijk zijn dat de interpretatie van de conventie niet behoort tot de bevoegdheid van de minister van Binnenlandse Zaken, maar van de commissaris-generaal, de Vaste Beroepscommissie en de Raad van State. Wij hebben dat met opzet zo vastgelegd, omdat dit meer garanties inhoudt. Wanneer ik dus zeg dat ik op deze vraag niet kan antwoorden, dan bevestig ik enkel onze goede wettelijke procedure.

De Voorzitter. — Het woord is aan mevrouw de Bethune.

Mevrouw de Bethune (CVP). — Bij internationale onderhandelingen over de inhoud van de conventie zijn het wel de ministers van Binnenlandse Zaken van de verschillende landen die beslissen. Zoals u weet, bepaalt de conventie dat vervolging op het vlak van overtuiging, huidskleur, ras enzovoort een erkenning als vluchteling mogelijk maakt, maar tot op heden geldt dat niet voor vervolging op basis van geslacht. In verschillende Europese landen komen de meeste vrouwengroepen, maar ook veel mensenrechtenorganisaties en politici op voor de vraag om vervolging op basis van gelacht in de internationale conventie ter zake op te nemen.

De Voorzitter. — Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER VERREYCKEN
AAN DE VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTER VAN
BINNENLANDSE ZAKEN OVER «DE RECHTEN VAN
HET KIND»

QUESTION ORALE DE M. VERREYCKEN AU VICE-
PREMIER MINISTRE ET MINISTRE DE L'INTÉRIEUR
SUR «LES DROITS DE L'ENFANT»

De Voorzitter. — Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Verreycken aan de Vice-Eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken over «de rechten van het kind».

Het woord is aan de heer Verreycken.

De heer Verreycken (VI. Bl.). — Mijnheer de Voorzitter, op 25 november 1991 werd een wet goedgekeurd die het Verdrag van 20 november 1989 inzake de rechten van het kind ratificeerde.

Artikel 37 van dit verdrag leert mij dat geen enkel kind op willekeurige wijze van zijn vrijheid mag worden beroofd en dat de aanhouding moet geschieden overeenkomstig de wet. Hetzelfde artikel leert mij dat ieder kind dat van zijn vrijheid is beroofd, het recht heeft onverwijld te beschikken over juridische en andere passende bijstand.

Uit de media heb ik echter vernomen dat op maandag 22 januari van dit jaar Arad Moreno 6 uur lang door de rijkswacht werd vastgehouden. Het betreft hier het kind van de gezochte mevrouw Garcia. Volgens mijn informatie werd dit kind onderworpen aan een verhoor. Uit zijn volgehouden verklaringen is gebleken dat mevrouw Mila Igarbar niet zijn moeder was. Na dit verhoor stapte de rijkswacht naar het huis van de politieke partij Herri Batasuna te Etterbeek voor de inval die meer dan uitgebreid in de media aan bod is gekomen.

Ik lees in *De Standaard*: «Het kind werd pas vrijgelaten toen het bevestigd had dat de vrouw die tijdens de tweede operatie opgepakt werd inderdaad zijn moeder was.» Ik moet hieruit afleiden dat het kind ook vastgehouden werd voor een confrontatie met zijn eigen moeder.

Ik vraag mij echt af in hoeverre deze behandeling van een achtjarige ook maar enigszins kan stroken met de rechten van het kind.

Ik verneem dan ook graag in hoeverre de rijkswacht zich gebonden weet door de wet die de rechten van het kind omschrijft en of de Vice-Eerste minister de de facto gijzeling — misschien is dat een wat te zwaar woord — van een kind kan steunen.

Ik wijs de Vice-Eerste minister er eveneens op dat ik deze mondelinge vraag oorspronkelijk had ingediend in de vorm van een vraag om uitleg met nog een aantal concrete vragen daaraan verbonden. Zo had ik gevraagd welke wet de vrijheidsberoving van het kind mogelijk maakte en welke passende juridische bijstand werd verleend, want dat wordt alvast door de wet aan het kind gewaarborgd.

De Voorzitter. — Het woord is aan Vice-Eerste minister Vande Lanotte.

De heer Vande Lanotte, Vice-Eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken. — Mijnheer de Voorzitter, het is natuurlijk een platitute te zeggen dat de rijkswacht de rechten van het kind moet respecteren. Bovendien ben ik er mij heel goed van bewust dat de rijkswacht en de andere ordediensten bij hun contacten met kinderen hun optreden zeer goed moeten doseren. Dat is niet alleen in dit dossier, maar ook in vele andere een zeer delicaat probleem. Het vormt dan ook een voortdurende bekommernis van het beleid.

Dat belet niet dat de vragensteller de feiten niet helemaal correct heeft weergegeven. Zoals hij zelf heeft gesteld, gaat hij echter uitsluitend voort op informatie uit de pers en kon hij dus niet meer weten dan hij naar voren heeft gebracht. Overigens benadruk ik dat ik deze vraag beantwoord als minister, verantwoordelijk voor de rijkswacht, maar dat de opdracht in kwestie niets met Binnenlandse Zaken te maken heeft en ook niet op mijn vraag is uitgevoerd.

Op 22 januari om 18 uur 30 werd een voertuig gecontroleerd met aan boord twee volwassen personen en een kind. Aangezien de vrouw over een identiteitskaart van een man bleek te beschikken, was er alleszins iets dat niet klopte en kon de rijkswacht niet met zekerheid uitmaken wie deze personen precies waren. Die

besliste dan de drie personen met een dienstvoertuig naar het rijkswachtbureau over te brengen, waar met de hulp van de Nationale Dienst voor de valse en vervalste documenten de echtheid van de identiteitskaarten kan worden nagegaan. Het toeval wilde dan nog dat de vrouw in kwestie een vrij sterke gelijkenis vertoonde met mevrouw Garcia. De rijkswachter meende daarom haar aan te treffen, samen met haar kind. Aan het kind heeft men alleen de vraag gesteld of deze vrouw inderdaad zijn moeder was, wat door het kind werd ontkend.

Om 20 uur 30 werd een huiszoeking gehouden bij Herri Bata-suna, waar dan mevrouw Garcia werd aangetroffen en geïdentificeerd. Zij werd gedurende één uur verhoord, tot 21 uur 30. Op dat ogenblik was men ook nog bezig met het uitzoeken van de identiteit van het andere echtpaar en van het kind, die nog steeds samen waren.

Om 21 uur 30 is aan mevrouw Garcia toegestaan bij haar kind te gaan, waarop die gedurende een uur met mekaar gesproken hebben. Op dat ogenblik was de identiteitscontrole van het andere koppel eveneens afgewerkt. Volgens het verslag dat mij werd bezorgd, werd aan het kind toen geen enkele vraag meer gesteld over de identiteit van de moeder en heeft er enkel een gesprek tussen moeder en kind plaatsgevonden, op vraag van de moeder.

Om 22 uur 30 waren alle formaliteiten afgewerkt. Mevrouw Garcia werd opgeleid en de twee personen in wier gezelschap het kind werd aangetroffen, werden samen met het kind teruggebracht naar de plaats waar zij waren tegengehouden. Dit is de versie van het bij mij binnengekomen verslag.

Een dergelijke operatie is altijd zeer delicaat, maar toch wil ik zeer duidelijk tegenspreken dat het kind hier werd gebruikt om de identificatie van de moeder vast te stellen. De nota is ter zake zeer duidelijk en ik heb geen enkele reden om hieraan te twijfelen.

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Verreycken voor een repliek.

De heer Verreycken (Vl. Bl.). — Mijnheer de Voorzitter, ik dank de Vice-Eerste minister uiteraard voor zijn antwoord. Ik veronderstel dat ik uit zijn verklaring dat hij niet verantwoordelijk is voor deze actie, niet moet afleiden dat hij zich daarvan ook distancieert. Dit zou mij immers in de verleiding brengen om spijkers op laag water te zoeken, wat ik zeker niet wil doen.

Het kind blijkt in elk geval gedurende uren van zijn vrijheid te zijn beroofd. Ik wil aannemen dat de rijkswachter op een behoorlijke manier met het kind is omgegaan, maar het Verdrag over de rechten van het kind bepaalt heel duidelijk dat aan elk kind, aan wie vragen worden gesteld, juridische én — niet «of» — passende bijstand moet worden verleend.

Ik vraag mij dus echt af of aan dit kind, dat urenlang is opgehouden, inderdaad de nodige juridische en passende bijstand is verleend. Dat is de enige concrete vraag die ik in mijn vraag om uitleg zou hebben ontwikkeld en die ik nu als bijkomende vraag stel.

De Voorzitter. — Het woord is aan Vice-Eerste minister Vande Lanotte.

De heer Vande Lanotte, Vice-Eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken. — Mijnheer de Voorzitter, ik heb geprobeerd de concrete feiten weer te geven. Ik ben het niet eens met de heer Verreycken dat het kind van zijn vrijheid is beroofd. Aangezien de identiteitskaarten van de twee personen die bij het kind waren niet 100 pct. in orde waren, zijn ze meegenomen. Het gevolg daarvan was wel dat men het kind moest meenemen, anders moest het alleen achterblijven. Ik meen niet dat men in dit geval kan spreken van een vrijheidsberoving zoals bedoeld in het Verdrag van de rechten van het kind.

De Voorzitter. — Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

QUESTION ORALE DE MME LIZIN AU MINISTRE DES AFFAIRES ÉTRANGÈRES SUR «LA PROTECTION ACCORDÉE PAR LA GRÈCE À L'ASSASSIN PRÉSUMÉ DU LEADER DU KOSOVO ENVER HADRI»

MONDELINGE VRAAG VAN MEVROUW LIZIN AAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN OVER «DE BESCHERMING DIE GRIEKENLAND VERLEENT AAN DE VERMOEDELIJKE MOORDENAAR VAN KOSOVO-LEIDER ENVER HADRI»

M. le Président. — L'ordre du jour appelle la question orale de Mme Lizin au ministre des Affaires étrangères sur «la protection accordée par la Grèce à l'assassin présumé du leader du Kosovo Enver Hadri».

La parole est à Mme Lizin.

Mme Lizin (PS). — Monsieur le Président, en février 1990, M. Enver Hadri a été assassiné à Bruxelles. Les Belges qui s'intéressent à la guerre en ex-Yougoslavie ont pu voir les émissions que la BBC a consacrées au déclenchement de l'opération. Ils ont ainsi pu constater à quel point la situation au Kosovo fut déterminante quant à la position prise par la Serbie et au détricotage de la Yougoslavie. Ils ont pu également mesurer le rôle tout à fait particulier que joue le rapport de forces entre les Serbes et les Albanais au Kosovo.

Permettez-moi, au passage, de saluer ici, parmi les observateurs du Sénat, la présence de Mme Hadri. Son époux a payé à Bruxelles le fait d'être le leader d'une communauté majoritaire, que certains veulent réduire au silence.

Nous avons très souvent eu l'occasion, monsieur le ministre, d'évoquer le problème du Kosovo en commission des Affaires étrangères...

M. le Président. — Madame Lizin, je vous prie de bien vouloir vous en tenir à votre texte écrit, comme le prescrit le Règlement.

Mme Lizin (PS). — Certainement, monsieur le Président.

L'assassin présumé, Darko Asanin, a été repéré et arrêté en Grèce, grâce à l'action de la gendarmerie belge. Malgré la démonstration de l'intérêt de la Belgique pour son extradition, la Grèce vient de le renvoyer en Serbie. Ce geste inacceptable a été posé avant l'installation de l'actuel gouvernement grec.

Quels actes accomplirez-vous, monsieur le ministre, pour obtenir l'extradition vers la Belgique ou tout au moins l'interrogatoire de M. Darko Asanin, désormais protégé par la Serbie, pour avoir commis sur le territoire belge un acte considéré, dans son pays, comme un crime contre la démocratie ?

Pour l'honneur de la Belgique et de ses propres services, il nous appartient de défendre le travail accompli par ces derniers et de ne pas laisser s'installer ces pratiques d'assassinat, qui, bien au-delà du problème des Albanais, constituent un grand risque pour l'Europe.

M. le Président. — La parole est à M. Derycke, ministre.

M. Derycke, ministre des Affaires étrangères. — Monsieur le Président, je partage entièrement le point de vue de Mme Lizin au sujet de M. Darko Asanin. C'est par une intervention d'Interpol que la police grecque a pu l'arrêter sur l'île de Rhodes le 12 septembre 1995.

Dès le 4 octobre dernier, notre ambassadeur à Athènes avait demandé aux autorités grecques, sur requête de notre ministre de la Justice, l'extradition de M. Asanin vers la Belgique. Le 10 janvier de cette année, les autorités de Belgrade ont, à leur tour, demandé son extradition pour des faits moins graves que l'assassinat présumé auquel vous faites référence, madame.

Malgré deux jugements rendus en ce sens par des tribunaux grecs, les autorités ont refusé l'extradition de cette personne vers la Belgique.

Cette situation est déplorable. C'est la raison pour laquelle nous avons décidé de faire part aux autorités grecques de notre surprise et de notre déception en la matière.

Comme vous l'avez remarqué avec raison, madame Lizin, il faut être cohérent vis-à-vis de soi-même. Si la Grèce a l'ambition d'être associée à la construction européenne, la solidarité lui impose de tenir compte de la demande de la Belgique, largement antérieure à celle des autorités de Belgrade.

En outre, une étroite collaboration de tous les partenaires est nécessaire pour permettre la réalisation des Accords de Schengen.

Diverses interventions ont été effectuées en la matière, notamment par notre ambassadeur à Athènes. Le directeur général de la politique a également demandé des explications à l'ambassadeur grec à Bruxelles. Par ailleurs, le ministre de la Justice, M. De Clerck, principalement compétent en la matière, s'est entretenu le vendredi 26 janvier 1995, avec son homologue grec, M. Venizelos. C'est maintenant à notre ministre de la Justice qu'il appartient de demander à la République fédérale yougoslave l'extradition de la personne incriminée. Cependant, un problème se pose encore actuellement au niveau diplomatique, à savoir la non-reconnaissance de ce pays par la Belgique.

M. le Président. — L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER GORIS AAN DE MINISTER VAN JUSTITIE OVER «DE TOEPASSING VAN ARTIKEL 1280 VAN HET BURGERLIJK WETBOEK»

QUESTION ORALE DE M. GORIS AU MINISTRE DE LA JUSTICE SUR «L'APPLICATION DE L'ARTICLE 1280 DU CODE CIVIL»

De Voorzitter. — Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Goris aan de minister van Justitie over «de toepassing van artikel 1280 van het Burgerlijk Wetboek».

Het woord is aan de heer Goris.

De heer Goris (VLD). — Mijnheer de Voorzitter, in het kader van procedures tussen echtgenoten om voorlopige maatregelen te bekomen die betrekking hebben op de persoon en het levensonderhoud van de kinderen, kan de procureur des Konings bij toepassing van artikel 1280 van het Burgerlijk Wetboek door bemiddeling van de bevoegde dienst «alle dienstige inlichtingen betreffende de zedelijke en stoffelijke toestand van de kinderen inwinnen».

Meestal wordt een sociaal onderzoek verricht door de lokale politie, die echter niet over de opleiding beschikt om dergelijke verslagen op te stellen. Vooroordelen of banden met een partij zijn in kleinere gemeenten niet ondenkbaar.

Hoewel de reglementering inzake het jeugdbeleid is geregionaliseerd, beschikken Gemeenschappen of Gewesten niet over de middelen om een degelijke sociale dienst ter ondersteuning van de jeugdrechtsbank te organiseren.

Acht de minister het wenselijk dat er initiatieven worden genomen om te voorkomen dat de lokale politie nog dergelijke opdrachten uitvoert? Acht de minister het wenselijk dat de reglementeringsbevoegdheid inzake jeugdbescherming weer aan het federaal departement van Justitie wordt toegekend? Opteert de minister eventueel voor een andere oplossing?

De Voorzitter. — Het woord is aan minister Derycke die antwoordt namens de minister van Justitie.

De heer Derycke, minister van Buitenlandse Zaken. — Mijnheer de Voorzitter, door de inspanningen van de Regering en meer in het bijzonder van de minister van Binnenlandse Zaken om de werking van de gemeentelijke politie te verbeteren, is nu ook de gemeentelijke politie bevoegd om een professioneel sociaal onderzoek in te stellen. Bovendien nemen steeds meer gemeenten ook een politieassistent in dienst. Dit is een politieagent met het diploma van sociaal assistent. Het zou dus verkeerd zijn nu initiatieven te nemen om deze opdrachten aan de gemeentepolitie te ontnemen.

De minister van Justitie stelt vast dat het regeerakkoord niet voorziet in initiatieven om wijzigingen aan te brengen in de wetten die de bevoegdheden van de federale Staat en van de Gemeen-

schappen regelen. De minister wenst dan ook geen initiatieven in die zin te nemen. Hij neemt echter wel initiatieven om tot een betere samenwerking te komen tussen alle bevoegdheidsniveaus in dit verband.

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Goris voor een repliek.

De heer Goris (VLD). — Mijnheer de Voorzitter, ik wil de bevoegde minister erop wijzen dat politieagenten van kleinere gemeenten zichzelf niet bevoegd achten om dergelijke moraliteitsverslagen op te stellen die beslissend zijn voor de toewijzing van de kinderen aan een van beide ouders. Deze verslagen worden door de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg immers als norm beschouwd. Het is niet verantwoord dat het verslag van de lokale wijkagent doorslaggevend is bij het nemen van een zo belangrijke beslissing. Ik dring erop aan dat de minister dit probleem ter harte neemt.

De Voorzitter. — Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

QUESTION ORALE DE M. MAHOUX AU MINISTRE DE LA JUSTICE SUR «L'AVENIR DE LA PRISON DE NAMUR»

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER MAHOUX AAN DE MINISTER VAN JUSTITIE OVER «DE TOEKOMST VAN DE GEVANGENIS VAN NAMEN»

M. le Président. — L'ordre du jour appelle la question orale de M. Mahoux au ministre de la Justice sur «l'avenir de la prison de Namur».

La parole est à M. Mahoux.

M. Mahoux (PS). — Monsieur le Président, certaines inquiétudes, relayées par la presse, se sont manifestées à la prison de Namur, concernant l'avenir de celle-ci. La prison de Namur est surpeuplée et les conditions de détention sont insupportables à la fois pour les prévenus, les condamnés et le personnel. La construction de la prison d'Andenne doit apporter un remède à cette situation inacceptable.

À cet égard je voudrais poser deux questions. Le ministre peut-il confirmer que la prison de Namur continuera à exister sur le site actuel? Par ailleurs, dans le contexte d'une modernisation nécessaire des locaux de la prison de Namur, est-il envisagé un transfert temporaire vers la prison d'Andenne pendant la durée des travaux?

De Voorzitter. — Het woord is aan de minister van Buitenlandse Zaken die antwoordt namens de minister van Justitie.

De heer Derycke, minister van Buitenlandse Zaken. — Mijnheer de Voorzitter, de minister van Justitie heeft mij gevraagd het volgende antwoord te geven.

Momenteel bestaat het plan om de gevangenis van Namen te renoveren en te behouden. Heden is nog niet beslist of tijdens de renovatie zal worden overgegaan tot een volledige sluiting van de instelling. De minister van Justitie probeert immers de bestaande celcapaciteit optimaal te benutten. Daarom opteert hij er voor, in zoverre dat technisch realiseerbaar is, om tijdens renovatiewerken met verminderde bezetting te werken, maar niet over te gaan tot een volledige sluiting. Een sluiting is in geen geval realiseerbaar alvorens zowel de gevangenis van Nijvel als de gevangenis van Andenne volledig in gebruik zullen zijn, dat wil zeggen vóór 1998.

Logischerwijze zullen, indien een sluiting noodzakelijk zou blijken tijdens de renovatiewerken, het personeel en de gevangenen getransfereerd worden naar de gevangenis van Andenne en/of Nijvel. Daarover werd echter nog geen enkele beslissing genomen.

M. le Président. — L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

QUESTION ORALE DE M. FORET AU MINISTRE DE LA JUSTICE SUR «LES ÉTUDES SOCIALES DEMANDÉES PAR LES TRIBUNAUX DANS LE CADRE DE PROCÉDURES CIVILES»

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER FORET AAN DE MINISTER VAN JUSTITIE OVER «DE MAATSCHAPPELIJKE ONDERZOEKEN DIE IN HET KADER VAN BURGERLIJKE PROCEDURES DOOR DE RECHTBANKEN WORDEN GEVRAAGD»

M. le Président. — L'ordre du jour appelle la question orale de M. Foret au ministre de la Justice sur «les études sociales demandées par les tribunaux dans le cadre de procédures civiles».

La parole est à M. Foret.

M. Foret (PRL-FDF). — Monsieur le Président, je remercie le ministre des Affaires étrangères de bien vouloir répondre à cette question dont le caractère technique est évident. Pour ma part, j'aurai la sagesse d'entendre sa réponse en fonction de la situation particulière.

C'est en ma qualité de sénateur de communauté que j'ai l'honneur de poser cette question. Je l'ai posée dans les mêmes termes voici deux jours devant le Conseil de la Communauté française. À l'évidence, nous sommes au cœur d'une de ces nombreuses matières où les intérêts des différentes entités fédérales et fédérées sont incontestables.

Mme Onkelinx, ministre-présidente de la Communauté française, a récemment informé le ministre qu'elle avait donné des instructions aux services de protection judiciaire afin qu'ils ne réalisent plus les études sociales demandées par les tribunaux dans le cadre de procédures civiles, et ce à dater du 1er janvier 1996.

On peut tout d'abord s'interroger sur le caractère légal d'une telle décision au regard des articles suivants: l'article 50 de la loi du 8 avril 1965 qui accorde au juge de la jeunesse le pouvoir de faire procéder à une étude sociale par l'intermédiaire du service social compétent; l'article 62 du décret du 4 mars 1991 qui désigne le service de protection judiciaire comme service social compétent et, enfin, l'article 51 du même décret qui met à la disposition de chaque tribunal et chambre d'appel de la jeunesse un service de protection judiciaire.

Or, tous ces articles s'appliquent tant aux procédures protectionnelles que civiles!

Ensuite, on ne peut que s'étonner du manque actuel de réaction du ministre de la Justice, alors que l'ensemble des magistrats de la jeunesse se voient privés, de manière abrupte, d'un outil indispensable à un travail efficace. Les justiciables sont donc pris en otages par une décision irréflective reposant probablement uniquement sur des considérations budgétaires.

Ces quelques réflexions m'amènent à poser les questions suivantes:

Que pense le ministre de la légalité ou plus exactement de l'illégalité de la décision de Mme Onkelinx?

Quelles mesures compte-t-il prendre pour permettre aux justiciables d'obtenir des décisions prises en connaissance de cause?

M. le Président. — La parole est à M. Derycke, ministre, qui répondra en lieu et place du ministre de la Justice.

M. Derycke, ministre des Affaires étrangères. — Monsieur le Président, le ministre de la Justice me prie de donner lecture de la réponse suivante: «Je voudrais tout d'abord préciser que je ne suis pas resté sans réaction face au problème soulevé par M. le sénateur. En effet, par lettre du 22 janvier 1996, j'écrivais à Mme la ministre-présidente à ce sujet.

En outre, un membre de mon cabinet a rencontré l'Union francophone des magistrats de la jeunesse le 19 janvier et un collaborateur du cabinet de Mme Onkelinx le 26 janvier.

Des négociations sont actuellement en cours entre nos deux cabinets et une réunion de concertation, initialement fixée le 26 janvier, est prévue le 16 février entre mon département, celui de la Communauté française et les magistrats de la jeunesse.

Je ne peux bien entendu que m'étonner de la position de Mme la ministre-présidente puisqu'en effet, tant l'article 50 de la loi du 8 avril 1965 que l'article 1280 du Code judiciaire prévoient la possibilité de faire procéder à une étude sociale «par l'intermédiaire du service social compétent». Ce service social est «le service de protection judiciaire» tel que défini par l'article 62, paragraphe 8, du décret de l'aide à la jeunesse du 4 mars 1991.

Ces articles mentionnaient, à l'origine, un «délégué permanent à la protection de la jeunesse».

Selon les travaux préparatoires de la Chambre des représentants du 18 juin 1992, la modification effectuée était purement terminologique mais rendue nécessaire à la suite de la communautarisation de la matière relative à la protection de la jeunesse.

J'estime donc qu'il appartient aux services de protection judiciaire d'effectuer les études sociales dans le cadre des procédures civiles.

J'espère pouvoir rapidement trouver une solution à cet important problème, et ce en collaboration avec tous les services concernés.»

M. le Président. — La parole est à M. Foret pour une réplique.

M. Foret (PRL-FDF). — Monsieur le Président, je remercie le ministre des Affaires étrangères et le ministre de la Justice pour cette réponse qui ne fait malheureusement que confirmer mes appréhensions. Contrairement à ce que m'a dit Mme Onkelinx avant-hier à la Communauté française, le caractère illégal de la décision apparaît clairement. Je m'étonne d'autant plus de cette attitude de la ministre-présidente que des commissions de concertation sont prévues entre la Communauté française et les tribunaux et parquets de la jeunesse. Ces procédures auraient pu être mises en œuvre mais n'ont pas été activées.

Par ailleurs, le caractère rétroactif de la décision de Mme Onkelinx est tout à fait surprenant puisque c'est par une simple lettre du 11 janvier qu'elle veut annuler rétroactivement une loi en application, et ce dès le 1er janvier.

Cette décision est parfaitement illégale puisque le caractère public et gratuit du service de la protection judiciaire est bien évidemment établi. Ce qui m'inquiète dans cette situation — outre le fait qu'elle menace grandement les justiciables et les tribunaux de la jeunesse dans leur fonctionnement — c'est que les membres des services de protection judiciaire pourraient dorénavant être poursuivis sur la base de l'article 422ter du Code pénal. Celui-ci prévoit des peines pénales identiques à celles prévues pour non-assistance à personne en danger pour tous ceux qui refuseraient de rendre les services qui leur seraient requis dans des circonstances d'exécution judiciaire.

Il s'agit évidemment de faits extrêmement graves et je remercie le ministre d'avoir bien voulu clarifier très nettement la situation aujourd'hui. J'espère qu'il prendra, sans attendre la réunion du 26 février, toutes les mesures qu'il convient pour mettre fin immédiatement à cette situation intolérable, et que Mme la ministre-présidente fera de même.

M. le Président. — L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER LOONES AAN DE VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTER VAN ECONOMIE EN TELECOMMUNICATIE OVER «HET UITRUSTINGSPLAN VAN DE ELEKTRICIENS EN DE OPPERVLAKTEBERGING VAN KERNAFVAL»

QUESTION ORALE DE M. LOONES AU VICE-PREMIER MINISTRE ET MINISTRE DE L'ÉCONOMIE ET DES TÉLÉCOMMUNICATIONS SUR «LE PLAN D'ÉQUIPEMENT DES ÉLECTRICIENS ET LE STOCKAGE EN SURFACE DE DÉCHETS NUCLÉAIRES»

De Voorzitter. — Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Loones aan de Vice-Eerste minister en minister van Economie en Telecommunicatie over «het uitrustingsplan van de elektriciens en de oppervlakteberging van kernafval».

Het woord is aan de heer Loones.

De heer Loones (VU). — Mijnheer de Voorzitter, het nieuwe tien-jaren uitrustingsplan van de elektriciens heeft weer grote onrust gewekt in de streken die zich nog steeds bedreigd voelen door een mogelijke oppervlakteberging van kernafval. De regeringsverklaring en de beleidsnota van de minister, waarin de intentie werd geuit om alternatieve bergingsmogelijkheden te onderzoeken, hadden nochtans de vermoeden wat bedaar. Thans blijkt echter dat het bestaande park van kerncentrales nog wordt uitgebouwd, terwijl er nog steeds geen zicht is op het geheel van de nucleaire afvalproblematiek. Intussen werkt de NIRAS ononderbroken voort aan het opstellen van criteria die zouden worden gebruikt bij de selectie van sites voor de betwiste oppervlakteberging. Bovendien wordt er een actieve campagne gevoerd om de publieke opinie te sensibiliseren ten voordele van de oppervlakteberging.

Zal de Vice-Eerste minister zich houden aan de belofte van de voorgaande Regering en de vorige bevoegde minister, de heer Wathelet, om een openbaar parlementair debat te voeren alvorens een beslissing te nemen omtrent de oppervlakteberging van kernafval?

Weet de Vice-Eerste minister of de NIRAS zijn lopende opdracht inzake oppervlakteberging heeft afgerond of binnenkort zal afronden? Hoever staat het intussen met het in de regeringsverklaring en de beleidsnota aangekondigd onderzoek naar alternatieve bergingsmogelijkheden?

M. le Président. — La parole est à M. Di Rupo, Vice-Premier ministre.

M. Di Rupo, Vice-Premier ministre et ministre de l'Économie et des Télécommunications. — Monsieur le Président, je remercie l'honorable membre de sa question.

Je tiens tout d'abord à réaffirmer la priorité que le Gouvernement accorde à ce dossier. Compte tenu de l'importance de ce dernier, je désire, bien entendu, consulter largement. Comme mon prédécesseur, je suis également à la disposition de l'assemblée pour tenir un débat.

La mission confiée à l'ONDRAF est relative à l'évacuation des déchets nucléaires à faible activité et de courte durée de vie. Les travaux concernant l'évacuation en surface ne sont pas encore terminés.

Par ailleurs, comme le Gouvernement s'y est engagé, l'examen de l'ONDRAF s'étendra aux autres alternatives et tiendra compte de leur fiabilité et des différences de coûts. Comme vous le savez, il existe des déchets à faible activité et de courte durée, des déchets à faible activité mais de longue durée et des déchets à intense activité. Le rapport complet sur l'ensemble de ces types de déchets est attendu pour le début de l'an prochain. D'ici là, les débats se poursuivront.

Notre collègue a employé le mot «menace». Je ne partage absolument pas son opinion. Je pense en effet que la menace existait surtout lorsque l'on utilisait des techniques qui visaient purement et simplement à stocker les déchets nucléaires — en les immergeant en mer, par exemple. Je suis totalement incapable de décrire aujourd'hui l'état dans lequel les bétons seront dans 150 ans. Je considère néanmoins qu'il est inacceptable que notre génération prenne des risques à l'égard de celles qui lui succéderont. Fort heureusement, la Belgique a, comme vous le savez, signé un traité qui nous empêche dorénavant d'immerger les déchets nucléaires en mer. Cette décision est excellente. La technologie ne nous permet pas encore d'envoyer les déchets nucléaires dans le soleil au moyen d'une fusée.

Nous devons attendre puisque nous ne pouvons plus utiliser la mer et ne pouvons pas encore atteindre le soleil. Nous ne disposons que de notre sol. Par conséquent, la meilleure technique est celle qui permet un contrôle visuel exercé par des êtres humains et grâce aux moyens modernes.

La démarche actuelle de l'ONDRAF ne constitue donc certainement pas une menace. Elle est responsable et mérite d'être suivie.

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Loones voor een repliek.

De heer Loones (VU). — Mijnheer de Voorzitter, ik noteer dat de bekende galanterie van de Vice-Eerste minister niet zover gaat dat hij de taal van het parlementslid dat de vraag heeft gesteld gebruikt. Een van zijn medewerkers op zijn kabinet moet toch een antwoord in het Nederlands kunnen voorbereiden.

De Vice-Eerste minister is heel oppervlakkig gebleven en heeft zich in feite beperkt tot een soort geloofsbelijdenis in het veilige karakter van oppervlakteberging.

Hij zet zich af tegen het woord «menace». Ik heb inderdaad gezegd dat de bevolking zich in bepaalde streken bedreigd voelt. Over het werkelijk karakter van die bedreiging kunnen we ons slechts over vele jaren uitspreken, maar over het bestaande subjectief gevoelen van de huidige bedreiging kan er geen enkele twijfel bestaan.

Ik nodig de Vice-Eerste minister uit eens een bezoekje te brengen aan een aantal gemeenten in de Westhoek, bijvoorbeeld Alveringem, waar de burgemeester het voortouw heeft genomen in een aantal acties. Men voelt zich er alleszins bedreigd alleen reeds door het verrijzen van een betonnen constructie van ongeveer 3 000 vierkante meter, die zeker bijvoorbeeld ook het toeristisch leven in de streek niet ten goede komt.

Ik dring nogmaals aan op een antwoord van de Vice-Eerste minister op mijn vraag in verband met de verbintenis van de Regering en de bevoegde minister om een parlementair debat te houden vooraleer een beslissing wordt genomen over de sites die in aanmerking komen. Het is principieel van belang om deze belofte te herhalen, zodat de betrokken gemeenten niet voor een voldongen feit worden gesteld.

De Voorzitter. — Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

MONDELINGE VRAAG VAN MEVROUW NELIS-VAN LIEDEKERKE AAN DE MINISTER VAN LANDBOUW EN DE KLEINE EN MIDDELGROTE ONDERNEMINGEN OVER «DE NACHTWINKELS»

QUESTION ORALE DE MME NELIS-VAN LIEDEKERKE AU MINISTRE DE L'AGRICULTURE ET DES PETITES ET MOYENNES ENTREPRISES SUR «LES MAGASINS DE NUIT»

De Voorzitter. — Aan de orde is de mondelinge vraag van mevrouw Nelis aan de minister van Landbouw en de Kleine en Middelgrote Ondernemingen over «de nachtwinkels».

Het woord is aan mevrouw Nelis.

Mevrouw Nelis-Van Liedekerke (VLD). — Mijnheer de Voorzitter, op 26 januari keurde de Ministerraad het voorontwerp van wet goed in verband met de nachtwinkels. Nachtwinkels in het distributienet lijken me verantwoord gezien de wijzigingen in zowel het koopgedrag als de werkomstandigheden van de burgers. Om meer duidelijkheid te krijgen, wens ik de minister dan ook enkele vragen te stellen.

Ten eerste, wanneer wordt het wetsontwerp aan het Parlement voorgelegd?

Ten tweede, moet een uitbater van een nachtwinkel in het bezit zijn van een distributieattest aangezien de vestigingsformaliteiten tot een minimum beperkt zullen blijven? Zo ja, geldt dit ook voor

niet-Belgen, rekening houdend met het koninklijk besluit van 11 december 1980 tot vrijstelling van bepaalde categorieën van vreemdelingen van de verplichting houder te zijn van een beroepskaart, gewijzigd bij koninklijk besluit van 28 november 1995?

Ten derde, is deze reglementering van openings- en sluitingsuren de aanloop tot het invoeren van een nationaal sluitingsuur voor de horeca?

Ten vierde, hoe zullen de controles worden georganiseerd, vooral in grote steden met een hoge concentratie aan nachtwinkels in onveilige buurten?

De Voorzitter. — Het woord is aan minister Pinxten.

De heer Pinxten, minister van Landbouw en de Kleine en Middelgrote Ondernemingen. — Mijnheer de Voorzitter, mevrouw Nelis heeft een viertal vragen gesteld waarop ik bondig maar zo duidelijk mogelijk zal antwoorden.

Ten eerste, het wetsontwerp wordt eerstdaags overgezonden aan de Raad van State. Daarna wordt het opnieuw besproken in de Ministerraad en wordt het tenslotte aan het Parlement voorgelegd. Ik hoop dat dit zo spoedig mogelijk zal gebeuren.

Ten tweede, op de vraag of de uitbaters van nachtwinkels in het bezit moeten zijn van een distributie-attest is het antwoord positief. Deze verplichting geldt ook voor vreemdelingen, zelfs voor die vreemdelingen die niet moeten beschikken over een beroepskaart.

Ten derde, op de vraag of dit neerkomt op het invoeren van een nationaal sluitingsuur voor de horeca is het antwoord negatief. De invoering van een dergelijk sluitingsuur overstijgt dit debat dat plaatsvindt binnen het bestek van de wet van 24 juli 1973 betreffende de verplichte avondsluiting in handel, ambacht en dienstverlening.

Ten vierde, bij de laatste vraag over de controles wil ik wijzen op de verplichting voor de uitbaters van nachtwinkels om een bord aan te brengen met de vermelding nachtwinkel. Deze borden moeten een efficiënte controle mogelijk maken. Nu in een wettelijk kader is voorzien, is het uiteraard ook de bedoeling de wet te doen toepassen.

De Voorzitter. — Het woord is aan mevrouw Nelis voor een repliek.

Mevrouw Nelis-Van Liedekerke (VLD). — Mijnheer de Voorzitter, ik dank de minister voor zijn duidelijk antwoord.

Met betrekking tot mijn tweede vraag blijf ik er echter aan twijfelen of het verplichte distributie-attest wel verenigbaar is met de afwezigheid van enige verplichting een beroepskaart te bezitten. Dit punt moet wellicht worden verwezen naar het debat over het sociaal statuut van de zelfstandigen.

De minister acht efficiënte controles realiseerbaar op basis van de aangebrachte borden. Toch denk ik dat er extra maatregelen nodig zijn tot begeleiding van controleurs die 's nachts opereren in de meestal weinig veilige buurten met een hoge concentratie aan nachtwinkels.

De Voorzitter. — Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER CALUWÉ AAN DE MINISTER VAN VERVOER OVER «DE HOMOLOGATIE VAN MOTORFIETSEN»

QUESTION ORALE DE M. CALUWÉ AU MINISTRE DES TRANSPORTS SUR «L'HOMOLOGATION DES MOTOCYCLETTES»

De Voorzitter. — Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Caluwé aan de minister van Vervoer over «de homologatie van motorfietsen».

Het woord is aan de heer Caluwé.

De heer Caluwé (CVP). — Mijnheer de Voorzitter, ook toen ik een half jaar geleden een vraag stelde over deze materie liet de minister van Vervoer zijn antwoord voorlezen door de staatssecretaris. De minister stelde destijds in zijn antwoord een aantal maatregelen voorop, waarvan er echter nog geen enkele uitgevoerd werd. Daarom wou ik vandaag met deze vraag informeren naar de stand van zaken.

Bovendien stel ik vast dat de minister ook op andere plaatsen het debat over deze aangelegenheid uit de weg gaat. Een televisie-debat dat de minister over deze aangelegenheid zeer aangaat, belde hij op het laatste ogenblik af.

Zelfs brieven van de Europese Commissie over deze aangelegenheid laat hij onbeantwoord.

Mijn vraag werd reeds vorige week aan de minister overgezonden. Ik geef toe dat toen de laattijdige indiening kon worden ingeroepen maar vandaag had de minister kunnen antwoorden.

Mijnheer de Voorzitter, ik sta erop dat de minister persoonlijk op mijn vraag antwoordt en stel dus voor ze uit te stellen tot de vergadering van volgende week.

De Voorzitter. — Het woord is aan staatssecretaris Peeters.

De heer Peeters, staatssecretaris voor Veiligheid, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken, en staatssecretaris voor Maatschappelijke Integratie en Leefmilieu, toegevoegd aan de minister van Volksgezondheid. — Mijnheer de Voorzitter, de minister is verhinderd door zijn deelname aan de vergadering van de Kamer. Wanneer ministers op hetzelfde ogenblik door de Kamer en de Senaat worden opgeroepen moeten zij uiteraard een keuze maken. Minister Daerden heeft mij deze middag gevraagd om zijn antwoord aan de heer Caluwé over te maken.

De Voorzitter. — Mijnheer de staatssecretaris, ik moet u bewonderen voor het geduld dat u reeds meer dan een uur en twintig minuten oefent tot het uw beurt is om op de mondelinge vragen te antwoorden. Het is echter gebruikelijk dat zowel in de Kamer als in de Senaat op donderdagnamiddag mondelinge vragen worden gesteld. De reden die de minister van Vervoer inroept voor zijn afwezigheid in de Senaat kan door elke andere minister worden ingeroepen. Dat u hier zo lang bent gebleven, verdient een compliment.

Dames en heren, ik stel voor enkele minuten te wachten op mevrouw Dua, die op het ogenblik aanwezig moet zijn in de Vlaamse Raad.

MONDELINGE VRAAG VAN MEVROUW DUA AAN DE STAATSSECRETARIS VOOR VEILIGHEID EN STAATSSECRETARIS VOOR MAATSCHAPPELIJKE INTEGRATIE EN LEEFMILIEU OVER «KANKERONDERZOEK EN KANKERREGISTRATIE»

QUESTION ORALE DE MME DUA AU SECRÉTAIRE D'ÉTAT À LA SÉCURITÉ ET SECRÉTAIRE D'ÉTAT À L'INTÉGRATION SOCIALE ET À L'ENVIRONNEMENT SUR «LA CANCÉROLOGIE ET L'ENREGISTREMENT DES CAS DE CANCER»

De Voorzitter. — Aan de orde is de mondelinge vraag van mevrouw Dua aan de staatssecretaris voor Veiligheid en staatssecretaris voor Maatschappelijke Integratie en Leefmilieu over «kankeronderzoek en kankerregistratie»

Het woord is aan mevrouw Dua.

Mevrouw Dua (Agalev). — Mijnheer de Voorzitter, ik verontschuldigd mij omdat u op mij hebt moeten wachten maar zoals u merkt is het leven van een gemeenschapssenator niet eenvoudig.

Mijn vraag gaat over een probleem van leefmilieu en volksgezondheid, dus over een materie die zowel tot de bevoegdheid van staatssecretaris Peeters als van zijn collega, minister Colla, behoort. Ik ga er echter van uit dat de staatssecretaris voor beiden zal antwoorden.

Zoals u weet heeft professor Marc Boogaerts van de afdeling Hematologie van de KUL vorige week verontrustende cijfers over het stijgend aantal kankergevallen in ons land vrijgegeven. Volgens zijn bevindingen zouden per jaar 5 pct. meer gevallen van beenmergkanker en 7 pct. meer gevallen van lymfekanker voorkomen. Opmerkelijk is dat vooral het aantal jonge slachtoffers sterk toeneemt. Deze stijging komt meer bepaald voor in sommige regio's, zoals de Kempen en de fruitstreek.

Men vermoedt dat er een verband bestaat tussen die stijging van het aantal kankergevallen en bepaalde vormen van milieuverontreiniging en men verwijst daarbij naar de aanwezigheid van zware metalen en nucleaire afvaldepots. Ook de gebruikte sproeistoffen in de fruitteelt zouden een rol kunnen spelen. De juiste oorzaken blijven nog onduidelijk en dat is niet verwonderlijk, vermits in België geen intensief onderzoek wordt gedaan naar de relatie tussen kanker en milieuverontreiniging. Deze berichten zijn op zijn minst verontrustend en wijzen erop dat de kwaliteit van het leefmilieu een belangrijke invloed heeft op de gezondheid. Dit wordt overigens bevestigd door onderzoek in het buitenland.

Professor Boogaerts wijst eveneens op de zeer gebrekkige kankerregistratie in ons land waardoor België op internationaal vlak een zeer slecht figuur slaat en uiteraard het wetenschappelijk onderzoek sterk wordt bemoeilijkt. De ziekenfondsen moeten deze gegevens systematisch doorgeven, maar momenteel doen enkel de academische ziekenhuizen en de christelijke ziekenfondsen dit. De socialistische en liberale ziekenfondsen vertikken het.

Graag vernam ik dan ook van de staatssecretaris of hij het, gezien deze berichten, niet nodig acht een diepgaand onderzoek te laten verrichten naar de relatie tussen het stijgend aantal kankergevallen en diverse vormen van milieuverontreiniging. Is hij van plan iets te ondernemen om een betere kankerregistratie te bekomen, bijvoorbeeld door de ziekenfondsen te verplichten de gegevens op een efficiënte manier ter beschikking te stellen?

De Voorzitter. — Het woord is aan staatssecretaris Peeters.

De heer Peeters, staatssecretaris voor Veiligheid, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken, en staatssecretaris voor Maatschappelijke Integratie en Leefmilieu, toegevoegd aan de minister van Volksgezondheid. — Mijnheer de Voorzitter, mevrouw Dua stipuleert in haar vraag terecht dat in de «milieuketten» een aantal maatschappelijke en industriële activiteiten de druk op het leefmilieu merkbaar hebben doen toenemen. Dit heeft wellicht ook implicaties voor de volksgezondheid, wat zich onder meer uit in de frequentie van kankergevallen. Jammer genoeg beschikken wij nog steeds over veel te weinig studies ter zake. Het Instituut voor hygiëne en epidemiologie van het ministerie van Volksgezondheid, Leefmilieu en Sociale Zaken, heeft het voorbije jaar nog een studie verricht omtrent de incidentie van leukemie bij kinderen in de periode van 1984 tot 1990. Er bleek geen echte verandering in de incidentie van leukemie te zijn opgetreden. Een globale en meer omvattende studie bestaat op het ogenblik jammer genoeg nog steeds niet.

De bepaling van de kankeroorzaken in een bepaalde regio kan enkel gebeuren door middel van een precieze en volledige registratie van de kankergevallen. Enkel daardoor kunnen wij de incidentie en de prevalentie van elk type kanker te weten komen en van daaruit een hypothese opbouwen over mogelijke risicogroepen en risicofactoren in een welbepaalde regio. Wij zullen deze gegevens ook op Europees niveau moeten vergelijken.

Ter voorbereiding van een interministeriële conferentie over de volksgezondheid en de sociale zekerheid, heeft een interkabinettenwerkgroep van de ministeries van Volksgezondheid en van Sociale Zaken en van de gemeenschapsministeries van Volksgezondheid op 18 januari jongstleden bepaald dat de kankerregis-

tratie nauwkeuriger moet gebeuren. Met het oog daarop werd een werkgroep opgericht die zich uitsluitend met die registratie zal bezighouden en de besluiten zullen aan de volgende interministeriële conferentie worden voorgelegd. Om de efficiëntie van de gegevensverzameling te verhogen, zal een beroep worden gedaan op een procedure die toelaat alle informatiebronnen hierbij te betrekken, onder andere de anatomo-pathologen, de gynaecologen en de ziekenhuizen, natuurlijk met inachtnaam van de anonimiteit van de patiënt. Ook de mutualiteiten, die tot nu toe geen aangifteverplichting hebben, zullen ertoe worden aangezet om deze gegevens nauwkeurig bij te houden. In tegenstelling tot wat mevrouw Dua beweert, gebeurt dit nu reeds bij alle mutualiteiten. Dit leert mij althans de informatie die mij door het ministerie van Volksgezondheid werd bezorgd.

De Voorzitter. — Het woord is aan mevrouw Dua voor een repliek.

Mevrouw Dua (Agalev). — Mijnheer de Voorzitter, allereerst wil ik de staatssecretaris danken voor zijn vrij positief antwoord. Het verheugt mij dat ook hij zegt dat de kankerregistratie moet verbeteren. Dit kan echter slechts een eerste stap zijn. Van veel belang is dat er eindelijk een ernstige financiering wordt uitgewerkt voor een diepgaand onderzoek naar de relatie volksgezondheid en milieuverontreiniging. Op dit vlak zijn de perspectieven voor de toekomst heel wat minder gunstig.

Mijnheer de Voorzitter, ik wil van deze gelegenheid ook even gebruik maken om te wijzen op enkele moeilijkheden voor gemeenschapssenatoren, zoals de coördinatie van de openbare vergaderingen van de Senaat met de werkzaamheden in de deelraden. Misschien zou u als voorzitter een initiatief kunnen nemen om onmogelijke situaties te vermijden.

De Voorzitter. — Mevrouw Dua, ik heb zeer veel begrip voor de moeilijkheden van de gemeenschapssenatoren. Maanden geleden heb ik reeds initiatieven genomen om de coördinatie van de werkzaamheden enigszins te regelen. Zo heb ik onder meer voorgesteld om de donderdagnamiddag voor te behouden voor beraadslagingen en stemmingen van het federale Parlement. Op dit punt zijn wij, gedeeltelijk, tot een akkoord gekomen. Voor de rest van mijn voorstellen ben ik jammer genoeg op een vrij negatieve reactie vanwege de andere assenblées gestuit, wat niet belet dat dergelijke pogingen niet moeten worden voortgezet. Alleen een goede coördinatie van de werkzaamheden maakt het de gemeenschapssenatoren immers mogelijk om in elk Parlement hun verantwoordelijkheid op een correcte manier op te nemen.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

ORDRE DES TRAVAUX

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

M. le Président. — Mesdames, messieurs, le Bureau vous propose pour la semaine prochaine l'ordre du jour suivant.

Jeudi 8 février 1996 à 15 heures.

1. Prise en considération de propositions.

2. Questions orales.

À partir de 17 heures.

Vote sur les motions déposées en conclusion de la demande d'explications de M. Boutmans au ministre de la Fonction publique, développée le 30 janvier 1996 en réunion publique de la commission de l'Intérieur et des Affaires administratives.

3. Demande d'explications de M. Destexhe au ministre de la Défense nationale sur «la prise de commandement par la Belgique de la nouvelle force de l'ONU dans l'est de la Croatie».

Dames en heren, het Bureau stelt voor aanstaande week de volgende agenda voor.

Donderdag 8 februari 1996 om 15 uur.

1. Inoverwegingneming van voorstellen.
2. Mondelinge vragen.

Vanaf 17 uur.

Stemming over de moties ingediend tot besluit van de vraag om uitleg van de heer Boutmans aan de minister van Ambtenarenzaken, gesteld op 30 januari 1996 in openbare vergadering van de commissie voor de Binnenlandse en de Administratieve Aangelegenheden.

3. Vraag om uitleg van de heer Destexhe aan de minister van Landsverdediging over «het aanvaarden door België van het commando over de nieuwe VN-strijdmacht in Oost-Kroatië».

Er bestaat een kans dat een wetsontwerp dat door de Kamer wordt behandeld zal worden geëvoceerd. In dat geval zal het bewuste wetsontwerp worden toegevoegd aan de agenda van volgende week.

Il est vraisemblable que la Chambre transmettra prochainement au Sénat un projet qui pourrait être évoqué.

Dans cette éventualité, le projet dont question s'ajouterait à l'ordre du jour de la semaine prochaine.

Is de Senaat het eens met deze regeling van de werkzaamheden?

Le Sénat est-il d'accord sur cet ordre des travaux? (*Assentiment.*)

Dan is hiertoe besloten.

Il en est ainsi décidé.

RÉVISION DE LA CONSTITUTION

HERZIENING VAN DE GRONDWET

RÉVISION DE L'ARTICLE 66 DE LA CONSTITUTION

RÉVISION DE L'ARTICLE 71 DE LA CONSTITUTION

RÉVISION DU TITRE III, CHAPITRE IV, DE LA CONSTITUTION, EN VUE D'Y INSÉRER UN ARTICLE 118BIS RELATIF À L'OCTROI D'UN LIBRE PARCOURS SUR LES VOIES DE COMMUNICATION AUX MEMBRES DES CONSEILS DE COMMUNAUTÉ ET DE RÉGION

Vote

HERZIENING VAN ARTIKEL 66 VAN DE GRONDWET

HERZIENING VAN ARTIKEL 71 VAN DE GRONDWET

HERZIENING VAN TITEL III, HOOFDSTUK IV, VAN DE GRONDWET, OM EEN ARTIKEL 118BIS IN TE VOEGEN BETREFFENDE HET VRIJ VERKEER OP DE VERKEERSWEGEN VOOR DE LEDEN VAN DE GEWEST- EN GEMEENSCHAPSRADEN

Stemming

M. le Président. — Mesdames, messieurs, nous devons nous prononcer maintenant, par un vote à la majorité requise par l'article 195, dernier alinéa, de la Constitution, sur les dispositions de la Constitution soumises à révision, telles que proposées par la commission.

Wij moeten ons nu uitspreken over de bepalingen van de Grondwet die ter herziening worden voorgesteld, met de meerderheid vereist door artikel 195, laatste lid, van de Grondwet. Wij gaan uit van de tekst voorgesteld door de commissie.

Het woord is aan de heer Erdman voor een stemverklaring.

De heer Erdman (SP). — Mijnheer de Voorzitter, deze verklaring voor de stemming heeft betrekking op de drie voorstellen tot herziening van de Grondwet omdat ik wens te voorkomen dat men een onderscheid zou maken tussen mijn houding ten overstaan van de eerste twee voorstellen en deze met betrekking tot het voorstel dat op de leden van Gewest- en Gemeenschapsraden doelt. Mijn fractie heeft na beraad besloten de drie teksten goed te keuren. Ikzelf zal mij echter bij de stemming onthouden. Ik ben namelijk van mening dat de coördinatie van de teksten van de Grondwet dwingt om ook in nieuwe teksten wetstechnisch aan te sluiten bij de terminologie die tot nu toe werd gebruikt en waarin verwezen wordt naar de Raden en de leden van de Raden. Dit had natuurlijk kunnen worden rechtgezet in de commissie. Men heeft hiertoe nog een poging gedaan, maar tevergeefs.

Al wat de leden van de Raden aanbelangt, ook zaken die veel belangrijker zijn dan het vrij verkeer, is opgenomen in de bijzondere wetten met betrekking tot de onderscheiden Raden. Ik denk hier onder meer aan de toepassing van de grondwettelijke teksten die betrekking hebben op de onschendbaarheid van de leden, wat wordt geregeld in de bijzondere wetten.

Tenslotte heb ik nog een strikt persoonlijke bedenking. Misschien had men van deze gelegenheid gebruik kunnen maken om de problematiek van het vrij verkeer uit de Grondwet te halen en andere budgettaire benaderingen te zoeken in overleg met de betrokken instellingen en ondernemingen.

Ik zal mij dus onthouden bij de stemming over de drie ontwerpen, waarbij ik uitdrukkelijk geen onderscheid maak tussen de eerste twee voorstellen en het laatste voorstel.

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Coveliers voor een stemverklaring.

De heer Coveliers (VLD). — Mijnheer de Voorzitter, de heer Erdman heeft gesproken over de drie voorstellen tot herziening van de Grondwet. Ik wil enkel met betrekking tot het derde voorstel benadrukken dat wij met veel gulheid alle leden van de Gewest- en Gemeenschapsraden het zogenoemde *libre parcours* gunnen. Het is immers van het allergrootste belang zich binnen zijn Gewest of Gemeenschap zo efficiënt mogelijk te kunnen verplaatsen. Bijgevolg mag er geen onderscheid worden gemaakt tussen de leden van de Raden en de kamerleden en senatoren.

Wetstechnisch loopt er echter heel wat mank. De reglementering inzake het vrij verkeer van de leden van de Gewest- en de Gemeenschapsraden wordt opgenomen in de Grondwet terwijl alle andere bepalingen, ook die over de financiële implicaties van het lidmaatschap van een Raad, in de bijzondere wet worden behandeld.

De leden van de commissie voor de Institutionele Aangelegenheden hebben deze eigenaardigheid eveneens opgemerkt. Daarom werd gisteren beslist dit ontwerp nog niet goed te keuren en na te gaan of deze aangelegenheid niet beter via een bepaling in de bijzondere wet kan worden geregeld. Tijdens de vergadering van vanmorgen in de Commissie belast met de parlementaire begeleiding van de Vaste Comités van toezicht op de politie- en inlichtingendiensten stelde ik tot mijn verbazing vast dat de tekst van dit voorstel tot herziening van de Grondwet toch niet wordt veranderd. Ik betreurt dit, niet omwille van de toekenning van het vrij verkeer aan de leden van de Raden, wij zullen dit voorstel overigens goedkeuren, maar omdat dit ontwerp wetstechnisch niet thuishoort in de Grondwet.

Voorts wil ik nog vermelden dat mevrouw Nelis een stemafpraak heeft met de heer D'Hooghe, die niet aanwezig is om familiale redenen. Ik vermeld dit uitdrukkelijk opdat de stem van mevrouw Nelis als een stem voor het voorstel zou worden geïnterpreteerd.

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Loones voor een stemverklaring.

De heer Loones (VU). — Mijnheer de Voorzitter, de VU-fractie zal zich bij de stemming over deze voorstellen tot herziening van de Grondwet onthouden om de redenen die reeds werden vermeld. Er zijn echter ook nog andere redenen.

In de eerste plaats benadruk ik dat onze fractie geen bezwaren heeft tegen het principe van het toekennen van vrij verkeer aan alle vertegenwoordigers van het volk, dus ook aan de leden van de Gewest- en Gemeenschapsraden, maar de wijze waarop deze regeling tot stand is gekomen is onluisterend voor het werk dat in de Senaat wordt verricht.

Na de verkiezingen van 21 mei 1995 hebben wij twee «revoluties» gekend.

Ten eerste is er de rechtstreekse verkiezing van de Raden, die aldus een constitutieve autonomie hebben verworven. Het is bijgevolg hallucinant dat een triviale aangelegenheid zoals het vrij verkeer niet door de Raden zelf kan worden geregeld.

Ten tweede is er de hervorming van de Senaat, die de institutionele Kamer bij uitstek is geworden, die zich moet buigen over de verhouding tussen de entiteiten in dit federale rijk, maar ook over alles wat betrekking heeft op de Grondwet. Het eerste grote werk van de nieuwe Senaat is dan de behandeling van dit triviale onderwerp, het vrij verkeer!

Onze ontgoocheling over de werking van de Senaat is ook ingegeven door andere overwegingen. Zo worden drie fracties, de Volksunie en de groenen, uitgesloten van het ernstige parlementaire werk. Men beschouwt ons niet als volwaardig en wij worden zelfs niet betrokken bij het reflectiewerk over de werkelijke opdracht van de Senaat dat vorig weekend gebeurde. Wij betreuren dit.

Bepaalde verbintenissen voor een andere samenstelling van de commissie voor de Institutionele Aangelegenheden werden reeds gedaan, mondeling althans. Wij wachten vol belangstelling af. Indien wij hierbij niet volwaardig betrokken worden, als lid van de commissie en met mededeling van alle documenten, dan zullen wij ons moeten bezinnen over het naleven van akkoorden die gebruikelijk zijn in het Parlement, bijvoorbeeld stemafspraken.

Omwille van deze argumenten zullen wij ons onthouden.

Zoals al gezegd, doen we dit dus niet als een uiting van discriminatie tegenover de gemeenschaps- en gewestparlementsleden, integendeel.

De Voorzitter. — La parole est à Mme Willame pour une explication de vote.

Mme Willame-Boonen (PSC). — Monsieur le Président, je ne reviendrai pas sur l'ensemble des arguments que j'ai longuement développés ce matin à la tribune.

Mon groupe votera en faveur de la révision de la Constitution qui nous est proposée. Je regrette simplement que la première révision de Constitution votée sous cette législature concerne des avantages touchant les parlementaires.

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Boutmans voor een stemverklaring.

De heer Boutmans (Agalev). — Mijnheer de Voorzitter, gisteren was in de commissie voor de Institutionele Aangelegenheden iedereen het erover eens dat er gelijkheid moet zijn tussen de leden van de Raden en de leden van Kamer en Senaat. Men was het er ook bijna eenparig over eens dat het geen goed idee was dat beginsel via een grondwetsherziening in te voeren. Er was bijna volledige overeenstemming om dit vandaag voor een korte tijd uit te stellen en zeer spoedig een andere oplossing te zoeken. De reden hiervoor was, dat een hoofdbekommernis van de Senaat erin bestaat te zorgen voor kwaliteit. Dit las ik trouwens ook in de beslissingen die het Bureau vorig weekend nam.

Vandaag zal de Senaat blijkbaar onmiddellijk afwijken van dat beginsel en snel iets goedkeuren waarvan men weet dat het kwalitatief niet in orde is. Misschien zal de Kamer het op zich nemen wel voor kwaliteit te zorgen en zal zij aldus de hele zaak terugsturen naar de Senaat.

Dit stelt mijn fractie voor de moeilijke keuze: moeten we dit voorstel tot herziening van de Grondwet goedkeuren omdat we het eens zijn met het beginsel en met de regeling of moeten we ons onthouden? Wij hebben beslist een positieve stem uit te brengen, maar eigenlijk hoop ik dat de Kamer ons op de vingers zal tikken. Gisteren heb ik in de commissie trouwens gezegd dat ik op de trein nagenoeg alleen mensen van mijn eigen fractie tegenkom.

M. le Président. — La parole est à M. Foret pour une explication de vote.

M. Foret (PRL-FDF). — Monsieur le Président, la modification de la Constitution que nous examinons aujourd'hui n'est certainement pas essentielle en ce qui concerne son objet; elle l'est davantage quant à son esprit, puisqu'il s'agit d'établir une stricte parité entre les mandataires fédéraux et ceux émanant des entités fédérées pour ce qui est de leurs moyens de transport.

Au-delà des parlementaires eux-mêmes, il s'agit ici de démontrer l'égale considération que nous portons à toutes les assemblées, et ce dans un esprit de parfaite loyauté fédérale.

C'est la raison pour laquelle, malgré les réserves «légistiques» que nous pouvons formuler à l'encontre de ces documents, le groupe PRL-FDF votera en faveur de ces propositions.

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Van Hauthem voor een stemverklaring.

De heer Van Hauthem (Vl. Bl.). — Mijnheer de Voorzitter, het Vlaams Blok heeft de bepaling met betrekking tot titel III mee ondertekend. Toch zullen wij ons bij de stemming onthouden. De oorspronkelijke tekst van de bepaling werd immers geamendeerd, onder meer door de heer Loones. In de oorspronkelijke tekst werd, met betrekking tot de leden van de Raden, verwezen naar de artikelen 115 en 136 van de Grondwet. Nu verwijst men, om de leden van de Raden die van het vrije verkeer kunnen genieten te definiëren, naar de artikelen 2 en 3 van de Grondwet.

Artikel 3 is het beruchte artikel 107^{quater} van vroeger. In dat artikel staat dat België drie Gewesten omvat: het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brusselse Gewest. In de oorspronkelijke tekst van de bepaling daarentegen werd een onderscheid gemaakt tussen de leden van de Gemeenschapsraden, de Waalse Gewestraad, en de Raad van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest. Dat onderscheid is nu helemaal weggefallen. De oorspronkelijke tekst verwees trouwens ook, terecht, naar hoofdstuk 4 van de Grondwet «Gemeenschappen en Gewesten». In dat hoofdstuk wordt de Raad van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest niet vermeld. Deze materie wordt immers geregeld door een bijzondere wet.

Het Vlaams Blok zal zich dus bij de stemming over de bepaling met betrekking tot titel III onthouden, omdat de driedelige gewestvorming in die bepaling wordt bevestigd.

De Voorzitter. — Dames en heren, ik stel voor ons in één enkele stemming uit te spreken over de bepalingen.

Je propose de nous prononcer par un seul vote sur les dispositions.

Het woord is aan de heer Van Hauthem.

De heer Van Hauthem (Vl. Bl.). — Mijnheer de Voorzitter, wij vragen een afzonderlijke stemming over de bepaling met betrekking tot titel III, hoofdstuk IV, van de Grondwet.

De Voorzitter. — Dan is hiertoe besloten.

Wij stemmen over de bepalingen met betrekking tot de artikelen 66 en 71 van de Grondwet, zoals die door de commissie worden voorgesteld.

Nous passons au vote sur les dispositions relatives aux articles 66 et 71 de la Constitution, telles qu'elles sont proposées par la commission.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

63 membres sont présents.
63 leden zijn aanwezig.
59 votent oui.
59 stemmen ja.
4 s'abstiennent.
4 onthouden zich.

M. le Président. — Je constate que le quorum et la majorité requis par l'article 195, dernier alinéa, de la Constitution sont atteints. Les dispositions sont donc adoptées. Elles seront transmises à la Chambre des représentants.

Ik stel vast dat het quorum en de meerderheid, zoals artikel 195, laatste lid, van de Grondwet vereist, bereikt zijn. De bepalingen zijn dus aangenomen. Zij zullen aan de Kamer van volksvertegenwoordigers worden overgezonden.

Ont voté oui :
Ja hebben gestemd :

MM. Bock, Bourgeois, Boutmans, Mme Bribosia-Picard, MM. Buelens, Busquin, Caluwé, Mme Cantillon, MM. Ceder, Chantraine, G. Charlier, Coene, Mme Cornet d'Elzius, MM. Coveliers, Daras, Mmes Dardenne, de Bethune, M. De Decker, Mme Delcourt-Pêtre, MM. Delcroix, Desmedt, Destexhe, Mme Dua, MM. Foret, Goris, Happart, Hatry, Hazette, Hostekint, Hotyat, Jonckheer, Lallemand, Mmes Leduc, Lizin, M. Mahoux, Mmes Maximus, Mayence-Goossens, Merchiers, Milquet, MM. Moens, Mouton, Mme Nelis-Van Liedekerke, MM. Olivier, Pinoie, Poty, Raes, Santkin, Mme Sémer, MM. Staes, Swaelen, Mme Thijs, M. Vandenberghe, Mme Van der Wildt, MM. Van Hauthem, Vautmans, Vergote, Verreycken, Weyts et Mme Willame-Boonen.

Se sont abstenus :
Onthouden hebben zich :

MM. Anciaux, Erdman, Loones et Vandembroeke.

M. le Président. — Nous passons au vote sur la disposition relative au titre III, chapitre IV, de la Constitution, telle qu'elle est proposée par la commission.

Wij stemmen over de bepaling met betrekking tot titel III, hoofdstuk IV, van de Grondwet, zoals die door de commissie wordt voorgesteld.

— Il est procédé au vote nominatif.
Er wordt tot naamstemming overgegaan.

63 membres sont présents.
63 leden zijn aanwezig.
54 votent oui.
54 stemmen ja.
9 s'abstiennent.
9 onthouden zich.

M. le Président. — Je constate que le quorum et la majorité requis par l'article 195, dernier alinéa, de la Constitution sont atteints. La disposition est donc adoptée. Elle sera transmise à la Chambre des représentants.

Ik stel vast dat het quorum en de meerderheid, zoals artikel 195, laatste lid, van de grondwet vereist, bereikt zijn. De bepaling is dus aangenomen. Ze zal aan de Kamer van volksvertegenwoordigers worden overgezonden.

Ont voté oui :
Ja hebben gestemd :

MM. Bock, Bourgeois, Boutmans, Mme Bribosia-Picard, MM. Busquin, Caluwé, Mme Cantillon, MM. Chantraine, G. Charlier, Coene, Mme Cornet d'Elzius, MM. Coveliers, Daras, Mmes Dardenne, de Bethune, M. De Decker, Mme Delcourt-Pêtre, MM. Delcroix, Desmedt, Destexhe,

Mme Dua, MM. Foret, Goris, Happart, Hatry, Hazette, Hostekint, Hotyat, Jonckheer, Lallemand, Mmes Leduc, Lizin, M. Mahoux, Mmes Maximus, Mayence-Goossens, Merchiers, Milquet, MM. Moens, Mouton, Mme Nelis-Van Liedekerke, MM. Olivier, Pinoie, Poty, Santkin, Mme Sémer, MM. Staes, Swaelen, Mme Thijs, MM. Vandenberghe, Mme Van der Wildt, MM. Vautmans, Vergote, Weyts et Mme Willame-Boonen.

Se sont abstenus :
Onthouden hebben zich :

MM. Anciaux, Buelens, Ceder, Erdman, Loones, Raes, Vandembroeke, Van Hauthem et Verreycken.

VOORSTEL VAN BIJZONDERE WET TOT WIJZIGING VAN ARTIKEL 24BIS, § 5, VAN DE BIJZONDERE WET VAN 8 AUGUSTUS 1980 TOT HERVORMING DER INSTELLINGEN

Stemming

PROPOSITION DE LOI SPÉCIALE MODIFIANT L'ARTICLE 24BIS, § 5, DE LA LOI SPÉCIALE DU 8 AOÛT 1980 DE RÉFORMES INSTITUTIONNELLES

Vote

De Voorzitter. — Dames en heren, wij moeten ons nu uitspreken, met de meerderheid vereist door artikel 4, laatste lid, van de Grondwet over het geheel van het voorstel van bijzondere wet tot wijziging van artikel 24bis, § 5, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen.

Nous devons nous prononcer maintenant, par un vote à la majorité requise par l'article 4, dernier alinéa, de la Constitution sur l'ensemble de la proposition de loi spéciale modifiant l'article 24bis, § 5, de la loi spéciale du 8 août 1980 de réformes institutionnelles.

— Er wordt tot naamstemming overgegaan.
Il est procédé au vote nominatif.

36 leden van de Nederlandse taalgroep zijn aanwezig.
36 membres du groupe linguistique néerlandais sont présents.
31 stemmen ja.
31 votent oui.
5 onthouden zich.
5 s'abstiennent.

Het quorum en de gewone meerderheid zijn bereikt.
Le quorum des présences et la majorité simple sont atteints.

Ja hebben gestemd :
Ont voté oui :

MM. Anciaux, Bourgeois, Boutmans, Caluwé, Mme Cantillon, MM. Coene, Coveliers, Mme de Bethune, M. Delcroix, Mme Dua, MM. Erdman, Goris, Hostekint, Mme Leduc, M. Loones, Mmes Maximus, Merchiers, MM. Moens, Mme Nelis-Liedekerke, MM. Olivier, Pinoie, Mme Sémer, MM. Staels, Swaelen, Mme Thijs, MM. Vandenberghe, Vandembroeke, Mme Van der Wildt, MM. Vautmans, Vergote et Weyts.

Onthouden hebben zich :
Se sont abstenus :

MM. Buelens, Ceder, Raes, Van Hauthem et Verreycken.

27 membres du groupe linguistique français sont présents.
27 leden van de Franse taalgroep zijn aanwezig.
Tous votent oui.
Allen stemmen ja.

Le quorum des présences et la majorité simple sont atteints.
Het quorum en de gewone meerderheid zijn bereikt.

Ont voté oui :

Ja hebben gestemd :

M. Bock, Mme Bribosia-Picard, MM. Busquin, Chantraine, G. Charlier, Mme Cornet d'Elzius, M. Daras, Mme Dardenne, M. De Decker, Mme Delcourt-Pêtre, MM. Desmedt, Destexhe, Foret, Happart, Hatry, Hazette, Hotyat, Jonckheer, Lallemand, Mme Lizin, M. Mahoux, Mmes Mayence-Goossens, Milquet, MM. Mouton, Poty, Santkin et Mme Willame-Boonen.

In totaal hebben 58 leden van de Senaat ja gestemd.

Au total, 58 membres du Sénat ont voté oui.

De tweederde meerderheid is dus bereikt.

La majorité des deux tiers est donc atteinte.

Derhalve is het ontwerp van bijzondere wet aangenomen.

En conséquence, le projet de loi spéciale est adopté.

Het zal aan de Kamer van volksvertegenwoordigers worden overgezonden.

Il sera transmis à la Chambre des représentants.

VRAAG OM UITLEG VAN DE HEER ANCIAUX AAN DE MINISTER VAN JUSTITIE OVER «DE UITLEVERING AAN SPANJE VAN TWEE VERMEENDE ETA-MILITANTEN»

Stemming over de gewone motie

DEMANDE D'EXPLICATIONS DE M. ANCIAUX AU MINISTRE DE LA JUSTICE SUR «LA REMISE À L'ESPAGNE DE DEUX MILITANTS PRÉSUMÉS DE L'ETA»

Vote sur la motion pure et simple

De Voorzitter. — Dames en heren, tot besluit van de vraag om uitleg van de heer Anciaux aan de minister van Justitie, gesteld op 23 januari 1996 in de openbare vergadering van de commissie voor de Justitie, werden twee moties ingediend.

Mesdames, messieurs, deux motions ont été déposées en conclusion de la demande d'explications de M. Anciaux au ministre de la Justice, développée le 23 janvier 1996 en réunion publique de la commission de la Justice.

De ene, de gewone motie, ingediend door de heren Vandenberghe en Erdman, luidt :

«De Senaat,

Gehoord de vraag om uitleg van de heer Anciaux en het antwoord van de minister van Justitie,

Gaat over tot de orde van de dag.»

«Le Sénat,

Ayant entendu la demande d'explications de M. Anciaux et la réponse du ministre de la Justice,

Passe à l'ordre du jour.»

De andere, ingediend door de heer Anciaux, luidt :

«De Senaat,

Gehoord de vraag om uitleg van de heer Anciaux en het antwoord van de minister van Justitie,

Verzoekt de Regering niet over te gaan tot de uitlevering van de twee vermeende ETA-militanten;

Stappen te ondernemen om bij de Spaanse Staat aan te dringen opdat er geen folteringen meer zouden worden gebruikt bij de ondervraging van verdachten.»

«Le Sénat,

Ayant entendu la demande d'explications de M. Anciaux et la réponse du ministre de la Justice,

Ann. parl. Sénat de Belgique - Session ordinaire 1995-1996
Parlem. Hand. Belgische Senaat - Gewone zitting 1995-1996

Demande au Gouvernement de ne pas procéder à l'extradition des deux militants présumés de l'ETA;

De faire des démarches auprès de l'État espagnol afin que l'on n'utilise plus la torture lors de l'interrogatoire de suspects.»

Overeenkomstig ons Reglement stemmen wij over de gewone motie die de voorrang heeft.

Conformément à notre Règlement, nous votons sur la motion pure et simple qui bénéficie de la priorité.

Het woord is aan de heer Anciaux voor een stemverklaring.

De heer Anciaux (VU). — Mijnheer de Voorzitter, ik wil nogmaals aandringen opdat de Senaat de gewone motie niet zou goedkeuren en aansturen op een debat over de gemotiveerde motie.

Het zou getuigen van steun aan terrorisme, indien wij akkoord zouden gaan met de uitlevering van deze twee Basken aan een land waar nog steeds gefolterd wordt, aan een land waarvan de regeringsleider actief heeft deelgenomen aan de oprichting van een terroristische organisatie, aan een land dat na zoveel tijd nog steeds op gewelddadige wijze een volk onderdrukt.

Ik wijs de leden van de Senaat erop dat de voorzitter van vierde kamer van de Raad van State van oordeel is dat de twee Basken niet mogen worden uitgeleverd. Indien ik me niet vergis, wordt maandag uitspraak ten gronde gedaan.

Ik heb er in de commissie op gewezen dat er geen juridische redenen zijn voor de uitlevering. Ik blijf erbij dat het getuigt van onvoorstelbare zwakte en lakeiholding als men de rechtszekerheid in ons land ondergeschikt maakt aan de Europese ambities van de regeringsleider. *(Applaus.)*

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Goris voor een stemverklaring.

De heer Goris (VLD). — Mijnheer de Voorzitter, in 1988 richtte de regering van het Verenigd Koninkrijk het verzoek aan de Belgische Regering tot uitlevering van de Ierse priester Ryan, een vermeend IRA-terrorist. De toenmalige Belgische oplossing bestond in de uitlevering van Ryan aan de Republiek Ierland. Met andere woorden, de zwarte piet werd doorgeschoven.

Een soortgelijke elegante oplossing is voor de beide Basken onmogelijk: ofwel gaat de Regering over tot uitlevering, ofwel niet.

Het staat voor de VLD-fractie van de Senaat vast dat de minister van Justitie op zijn minst erg heeft geblunderd in dit dossier. Wij zijn echter niet van oordeel dat hem enige gewetenloosheid of decadentie kan worden aangewreven, zoals de heer Anciaux dit in de commissie helaas al te gretig en al te teatraal heeft voorgehouden.

De minister heeft wel het politiek aspect van de betichtingen te veel geminimaliseerd. Ons land maakt nochtans pertinent voorbehoud bij politieke misdrijven wanneer de toepassing van het Verdrag tegen terrorisme aan de orde komt.

De beslissing tot uitlevering werd volgens onze fractie te snel en te ondoordacht genomen. De auditeur bij de Raad van State is het trouwens met onze zienswijze eens. Wij vernemen vandaag dat de Raad van State de beslissing tot uitlevering zou schorsen.

De VLD-fractie is het desondanks eens met een aantal argumenten van de minister van Justitie. Ook de VLD gaat ervan uit dat Spanje een democratische rechtsstaat is, die bovendien tijdens de tweede helft van het voorbije jaar het voorzitterschap van de Europese Unie waarnam.

De VLD onderstreept — in geval van uitlevering in subsidiaire orde — de noodzaak aan voldoende waarborgen voor een eerlijk proces, het principe van *fair trial* indachtig.

Tot slot moeten wij met enige ironie vaststellen dat vooral vanuit socialistische hoek heel wat verweer komt tegen uitlevering aan de Spaanse «folteraars». Spanje wordt immers reeds vele

jaren bestuurd door een socialistische premier, die blijkbaar dringend het vertrouwen van zijn Belgische geestesgenoten zou moeten winnen.

De VLD-fractie zal bijgevolg tegen de gewone motie stemmen.

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Boutmans voor een stemverklaring.

De heer Boutmans (Agalev). — Mijnheer de Voorzitter, eerst wil ik erop wijzen dat de procedure voor de goedkeuring van een gewone motie gezien de beperkte bevoegdheden van de nieuwe Senaat van elke zin ontbloomt is. De senatoren kunnen niet langer het vertrouwen aan de Regering onttrekken en kunnen dus evenmin het vertrouwen geven.

De gewone motie wordt nu systematisch gebruikt om te voorkomen dat wordt gestemd over de inhoud van wat een gemotiveerde motie werd genoemd.

Mijnheer de Voorzitter ik zou de Senaat willen wijzen op de bijzonder ernstige gevolgen van het inroepen van een procedure-excuus in dit concrete geval. Als collega Anciaux gelijk heeft — en het tegendeel zou eenieder verwonderen — dan vergt de voorzitter van de Raad van State vandaag voorlopig de schorsing bevelen van de beslissing van de minister van Justitie; de kans is dan groot dat deze schorsing maandag door de voltallige Kamer in kort geding wordt bevestigd.

Het zou toch bijzonder sterk zijn dat de Senaat met een procedure-excuus zou beslissen dat de minister van Justitie tot uitlevering mag overgaan, terwijl eerlang vrijwel zeker een uitspraak van de Raad van State over de onwettigheid van de beslissing zal volgen.

Op het inhoudelijke vlak is de beslissing van de minister niet te rechtvaardigen. Het gaat hier duidelijk om een politiek delict. Onze traditie en onze wet wijzen uitleveringen op politieke gronden af.

De afwijking, waarin het Europees Verdrag ter bestrijding van het terrorisme voorziet, is hier duidelijk niet van toepassing. Bij deze afwijking hebben wij overigens onze reserves geformuleerd; zij blijft voor discussie vatbaar. Het echtpaar dat met uitwijzing wordt bedreigd, wordt niet beschuldigd van terrorisme of van terroristische misdaden. Deze mensen worden verdacht van het herbergen van mogelijke terroristen. Bijgevolg had de minister niet tot uitlevering mogen beslissen.

Onze fractie zal dus tegen de gewone motie stemmen omdat het een zinloze procedure is en omdat het gevaar bestaat dat de procedure wordt gebruikt om een onterechte beslissing van de minister te rechtvaardigen. (*Applaus.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Verreycken.

De heer Verreycken (Vl. Bl.). — Mijnheer de Voorzitter, ik heb daarstraks de minister van Binnenlandse Zaken nog een vraag gesteld over Arab Moreno, het kind van het Baskisch echtpaar en uit zijn antwoord is gebleken dat dit kind door een hele reeks toevalligheden zes uur lang door de rijkswacht is gegijzeld tot het zijn moeder had herkend. Ik moet dus vaststellen dat de ene Europese Staat getuigenissen afdwingt door foltering en dat een andere Europese Staat een kind gijzelt tot het doet wat men van hem wil. In die omstandigheden zal ik met de hele fractie tegen de eenvoudige motie stemmen, omdat een uitlevering na zo'n kromme rechtsgang volkomen onterecht is.

Zoals de twee vorige sprekers reeds zegden, is de Raad van State het hiermee ook eens. Een half uur geleden meldde het persagentschap Belga dat de Raad van State vandaag heeft beslist dat België het Baskisch echtpaar niet aan Spanje mag uitleveren. Het gaat om een arrest van de voorzitter van de tiende kamer van de Raad van State. Door te stemmen tegen de eenvoudige motie en voor de gemotiveerde motie kunnen wij voor één keer van de Raad van State meer maken dan een decoratief element en ervoor zorgen dat de Senaat zijn volle verantwoordelijkheid neemt. Het Vlaams Blok zal dan ook tegen de eenvoudige motie stemmen. (*Applaus.*)

De Voorzitter. — Wij moeten ons nu uitspreken over de gewone motie.

De heer Anciaux (VU). — Mijnheer de Voorzitter, ik vraag de naamstemming.

De Voorzitter. — Wordt deze vraag gesteund? (*Meer dan vier leden staan op.*)

Aangezien de naamstemming reglementair is gevraagd, zal ertoe worden overgegaan.

— Er wordt tot naamstemming overgegaan.

Il est procédé au vote nominatif.

63 leden zijn aanwezig.

63 membres sont présents.

35 stemmen ja.

35 votent oui.

27 stemmen neen.

27 votent non.

1 onthoudt zich.

1 s'abstient.

Derhalve is de gewone motie aangenomen.

En conséquence, la motion pure et simple est adoptée.

Ja hebben gestemd:

Ont voté oui:

M. Bourgeois, Mme Bribosia-Picard, MM. Busquin, Caluwé, Mme Cantillon, MM. Chantraine, G. Charlier, Mmes de Bethune, Delcourt-Pêtre, MM. Delcroix, Erdman, Happart, Hostekint, Hotyat, Lallemand, Mme Lizin, M. Mahoux, Mmes Maximus, Merchiers, Milquet, MM. Moens, Mouton, Olivier, Pinoie, Poty, Santkin, Mme Sémer, MM. Staes, Swaelen, Mme Thijs, MM. Tobbyack, Vandenberghe, Mme Van der Wildt, M. Weyts et Mme Willame-Boonen.

Neen hebben gestemd:

Ont voté non:

MM. Anciaux, Bock, Boutmans, Buelens, Ceder, Coene, Mme Cornet d'Elzius, MM. Coveliers, Daras, Mme Dardenne, MM. De Decker, Desmedt, Destexhe, Mme Dua, MM. Foret, Goris, Hatry, Hazette, Jonckheer, Mme Leduc, MM. Loones, Raes, Vandenbroeke, Van Hauthem, Vautmans, Vergote et Verreycken.

Onthouden heeft zich:

S'est abstenue:

Mme Nelis-Van Liedekerke.

De Voorzitter. — Ik verzoek mevrouw Nelis de reden van haar onthouding mede te delen.

Mevrouw Nelis-Van Liedekerke (VLD). — Mijnheer de Voorzitter, ik ben afgesproken met de heer D'Hooghe.

VOORSTELLEN VAN RESOLUTIE

Inoverwegingneming

Mededeling van de Voorzitter

PROPOSITIONS DE RÉOLUTION

Prise en considération

Communication de M. le Président

De Voorzitter. — Er werden geen opmerkingen gemaakt betreffende de inoverwegingneming van de voorstellen van resolutie waarvan sprake bij het begin van onze vergadering. Ik veronderstel dus dat de Senaat het eens is met de voorstellen van het Bureau.

Aucune observation n'ayant été formulée quant à la prise en considération des propositions de résolution dont il a été question au début de la séance, puis-je considérer qu'elles sont renvoyées aux diverses commissions compétentes? (*Assentiment.*)

Dan zijn de voorstellen van resolutie in overweging genomen en naar de aangeduide commissies verwezen.

Ces propositions de résolution sont donc prises en considération et renvoyées aux commissions indiquées.

De lijst van die voorstellen van resolutie, met opgave van de commissies waarnaar ze zijn verwezen, verschijnt als bijlage bij de *Parlementaire Handelingen* van vandaag.

La liste des propositions de résolution, avec indication des commissions auxquelles elles sont renvoyées, paraîtra en annexe aux *Annales parlementaires* de la présente séance.

VOORSTELLEN — PROPOSITIONS

Indiening — Dépôt

De Voorzitter. — De volgende wetsvoorstellen werden ingediend:

1° Door de dames Maximus en Merchiers, tot wijziging van de wet op de ziekenhuizen, gecoördineerd op 7 augustus 1987;

Les propositions de loi ci-après ont été déposées:

1° Par Mmes Maximus et Merchiers, modifiant la loi sur les hôpitaux, coordonnée le 7 août 1987;

2° Door de heer Verreycken, tot invoering van een Dag van de verzoening.

2° Par M. Verreycken, instaurant un Jour de la réconciliation.

De volgende voorstellen van resolutie werden ingediend:

1° Door mevrouw Lizin, betreffende de actie die tegen de antipersonenmijnen gevoerd kan worden met het oog op de komende assemblee van de Organisatie voor veiligheid en samenwerking in Europa;

Les propositions de résolution ci-après ont été déposées:

1° Par Mme Lizin, concernant l'action contre les mines antipersonnel en prévision de la prochaine assemblée de l'Organisation pour la sécurité et la coopération en Europe;

2° Door de heer Staes en mevrouw Thijs, over het lot van het Tibetaanse volk en van de Tibetaanse cultuur;

2° Par M. Staes et Mme Thijs, sur le sort du peuple tibétain et de la culture tibétaine;

3° Door de heer Staes en mevrouw Thijs, over de situatie in Irak.

3° Par M. Staes et Mme Thijs, sur la situation en Iraq.

Deze voorstellen zullen worden vertaald, gedrukt en rondgedeeld.

Ces propositions seront traduites, imprimées et distribuées.

Er zal later over de inoverwegingneming worden beslist.

Il sera statué ultérieurement sur la prise en considération.

Dames en heren, onze agenda voor vandaag is afgewerkt.

Notre ordre du jour est ainsi épuisé.

De Senaat vergadert opnieuw donderdag 8 februari 1996 om 15 uur.

Le Sénat se réunira le jeudi 8 février 1996 à 15 heures.

De vergadering is gesloten.

La séance est levée.

(*De vergadering wordt gesloten om 17 h 5 m.*)

(*La séance est levée à 17 h 5 m.*)

BIJLAGE — ANNEXE

Inoverwegingneming — Prise en considération

Lijst van de inoverweging genomen voorstellen van resolutie:

Liste des propositions de résolution prises en considération:

Betreffende de behandeling van kinderen in weeshuizen in de volksrepubliek China (van mevrouw Thijs c.s.);

Sur les mauvais traitements infligés aux enfants dans les orphelinats de la république populaire de Chine (de Mme Thijs et consorts);

— Verwezen naar de commissie voor de Buitenlandse Aangelegenheden.

Renvoi à la commission des Affaires étrangères.

Betreffende de actie die tegen de antipersonenmijnen gevoerd kan worden met het oog op de komende assemblee van de Organisatie voor veiligheid en samenwerking in Europa (van mevrouw Lizin);

Concernant l'action contre les mines antipersonnel en prévision de la prochaine assemblée de l'Organisation pour la sécurité et la coopération en Europe (de Mme Lizin);

— Verwezen naar de commissie voor de Buitenlandse Aangelegenheden.

Renvoi à la commission des Affaires étrangères.

Over het lot van het Tibetaanse volk en van de Tibetaanse cultuur (van de heer Staes en mevrouw Thijs).

Sur le sort du peuple tibétain et de la culture tibétaine (de M. Staes et Mme Thijs).

— Verwezen naar de commissie voor de Buitenlandse Aangelegenheden.

Renvoi à la commission des Affaires étrangères.